

RAZRED: 5. klasični licej

Dokument je bil sprejet na seji razrednega sveta dne 10.maja 2021.
Datoteke s prispevki posameznih predmetov so nedeljiv del dokumenta.

1.SPLOŠNI OKVIR

1.1 Kratek splošni okvir

Licej Franceta Prešerna celovito pripravlja dijake na nadaljnji univerzitetni študij v Italiji, Sloveniji in tudi drugod, tako z vsebinskega vidika kot z vidika ustreznih metod dela ter ob upoštevanju narodnostnega vidika, ki je za nas temeljnega pomena.

1.2 Predstavitev šole

Pouk poteka v slovenskem jeziku po programih, veljavnih po italijanski šolski zakonodaji. V predmetnike vseh razredov pa sta vključeni tako slovenščina kot italijanščina kot samostojna predmeta. Specifično vsebino dajejo naši šoli pouk slovenskega jezika, književnosti, kulture in zgodovine ob vzporednem pouku italijanskega jezika in književnosti, kulture in zgodovine.

V preteklih letih so eksperimentiranja in reforme z novimi programi in urniki, ki jih je ministrstvo potrdilo, bistveno preoblikovala tudi podobo našega zavoda. Nacionalne smernice za vse smeri in učne predmete so dosegljive na spletni strani Ministrstva za šolstvo pod geslom "*Indicazioni nazionali*".

Licej Franceta Prešerna vzdržuje številne stike z drugimi šolami, bodisi v Sloveniji kot v Italiji, kot tudi na mednarodni ravni. Dijaki šole se udeležujejo letnih zamenjav in srečanj s sovrstniki evropskih držav.

2. PODATKI O KURIKULUMU

2.1 Profil pridobljenih veščin (iz Triletnega vzgojno izobraževalnega načrta)

V trieniju naj bi dijak poglobljil in sistematiziral svoje znanje, gojil logično mišljenje, se usmerjal k samostojnemu delu in oblikovanju lastnih stališč in kritičnemu odnosu do stvarnosti.

V trieniju bo dijak:

- osvojil primerno kulturno razgledanost, sposobnost logičnega mišljenja in urejenega podajanja sporočil v ustni in pisni obliki;

- krepil svoje komunikacijske in jezikovne spretnosti;
- razvijal zmožnost razčlenjevanja besedil, izpostavljanja središčnih tem in pojmov, identificiranja dejstev, izhodišč, hipotez, mnenj, interpretacij, vrednot; se navajal na različne interpretacije istih vsebin, iskal osebne razlage, postavljala nova vprašanja in izražal dvome;
- se navajal na natančnost in rigoroznost kot predpogoj za znanstveno delo; · gojil kulturo branja.

Ob koncu trienija naj bi bil dijak:

- zmožen samostojnega dela in ustvarjalnega preoblikovanja usvojenih vsebin v novem kontekstu;
- sposoben primerjanja, logičnega sklepanja, zastavljanja in reševanja problemov;
- sposoben estetskega doživljanja in vrednotenja različnih oblik umetniškega ustvarjanja (likovne, gledališke, glasbene in filmske umetnosti);
- sposoben priprave sheme za ustno podajanje;
- sposoben poseganja v razpravo.

2.2 Predmetnik s številom tedenskih ur

KLASIČNI LICEJ	1. raz.	2.raz.	3. raz.	4. raz.	5. raz.
slovenščina	5	5	4	4	4
italijanščina	4	4	4	4	4
latinščina	4	4	4	4	4
grščina	4	4	3	3	3
angleščina	3	3	3	3	3
zgodovina			3	3	3
zgodovina in zemljepis	3	3			
filozofija			3	3	3
naravoslovje	2	2	2	2	2
matematika	3	3	2	2	2
fizika			2	2	2
zgodovina umetnosti			2	2	2
gibalna in športna vzgoja	2	2	2	2	2
verouk ali alt. dejavnosti	1	1	1	1	1
TEDENSKO	31	31	35	35	35

Kot vsem znano, je letos pouk potekal na daljavo skoraj pol šolskega leta, z vsemi možnimi posledicami. Ohranili smo vedno isto število učnih ur, ki pa so bile v glavnem prirejene oz. skrajšane.

3. OPIS RAZREDA

3.1 Sestava razrednega sveta

predmet	predmetni profesor
Slovenski jezik in slovstvo	Alenka Štoka
Latinščina	Mateja Počkaj (do 27.5.)
Grščina	Lidija Rupel
Italijanski jezik in slovstvo	Erika Fornazaric
Angleški jezik in slovstvo	Elena Braini
Zgodovina in filozofija	Veronika Marta Brecej
Matematika, fizika	Sara Superina
Naravoslovje	Zorka Danieli
Zgodovina umetnosti	Jasna Merkù
Gibalna in športna vzgoja	Marko Kalc (Stefano Simeoni)
Verouk	Maria Elena Agostini

3.2 Didaktična kontinuiteta profesorice/profesorjev

predmet	3. RAZRED	4. RAZRED	5. RAZRED
Slovenski jezik in slovstvo	Alenka Štoka	Alenka Štoka	Alenka Štoka
Latinščina	Barbara Zlobec	Mateja Počkaj	Mateja Počkaj
Grščina	Rupel Lidija	Rupel Lidija	Rupel Lidija
Italijanski jezik in slovstvo	Erika Fornazaric	Erika Fornazaric	Erika Fornazaric
Angleški jezik in slovstvo	Jana Veljak	Elena Braini	Elena Braini
Zgodovina in filozofija	Jasna Simčič	Veronika Brecej	Veronika Brecej
Matematika in fizika	Sara Superina	Sara Superina	Sara Superina
Naravoslovje	Danieli Zorka	Danieli Zorka	Danieli Zorka
Zgodovina umetnosti	Grgič Boris	Merkù Jasna	Merkù Jasna
Gibalna in športna vzgoja	Paolo Tognetti	Kalc Marko	Kalc Marko/ Stefano Simeoni
Verouk	Čobanov Boris	Fajdiga Ana	Maria Elena Agostini

3.3 Sestava razreda

Dijaki			
	Moški	Ženske	Skupno
število	1	2	3

4. PODATKI O STRATEGIJAH IN METODAH INKLUZIJE

Posebni didaktični pristopi k pouku sodijo med t.i. "nove kompetence", ki jih za učitelje izrecno navajajo tako evropske smernice na področju izobraževanja (Priporočila Sveta Evrope o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje z dne 22. maja 2018) kot tudi državne smernice (smernice za nove liceje). V ta okvir sodi, med drugim, tudi sposobnost diferenciacije in individualizacije pouka, kot posebni didaktični pristop, ki omogoča inkluzijo in reševanje specifičnih pedagoško-didaktičnih učnih specifik oziroma podpira vsestransko spodbujanje dijakovega intelektualnega potenciala.

Z vidika šolske izobraževalne ponudbe menimo, da je prisotnost pobud za šibkejše dijake (npr. podporni pouk) in boljše dijake (tekmovanja, nadgradnja znanja) uresničitev prizadevanj v tem smislu.

V širšem smislu sodijo v ta okvir tudi pobude, katerih namen je zagotavljanje didaktične kontinuitete in uvajanje v novo učno okolje za prvošolce (prehod iz sekundarne šole prve stopnje na drugo stopnjo, projekt Dobrodošli) ter pobude v zvezi s t.i. usmerjanjem za višje letnike (staži, delo ob učenju, srečanja z različnimi izobraževalnimi in drugimi ustanovami). Zlasti strategije usmerjanja so zelo pomembne, saj navajajo dijake na spoznavanje novih učnih (ali delovnih) okolij ter posredno podčrtujejo pomen vseživljenjskega učenja kot vrednote za uspešno vključevanje v trg dela. V skladu s smernicami reforme "Dobra šola" licej podpira, vzdržuje in pogloblja stike z institucijami, ki dijakom nudijo možnost razvijanja prečnih kompetenc in pri tem upoštevajo specifično posameznih smeri.

5. SPLOŠNI PODATKI O DIDAKTIČNI DEJAVNOSTI

5.1 Didaktične metodologije in strategije

Klasične oblike poučevanja pestrijo tudi sodobni didaktični pristopi (izmenjave, tekmovanja, študij v tujini, staži, projektno delo, zunanja preverjanja itd.), ki ob sistematičnem razvoju in uporabi ključnih (splošnih) kompetenc (jezikovna kompetentnost - slovenščina, italijanščina, angleščina, nemščina, ruščina, grščina (tudi moderna), latinščina, IKT) predstavljajo predpogoj za uspešno vključevanje v "družbo znanja". Ob teh vsebinah je vseskozi prisotna možnost za posebne oblike individualizacije in diferenciacije pouka (individualna priprava na tekmovanja, delo po skupinah, usmerjanje posebno nadarjenih dijakov, podporni pouk, vzajemno učenje, srečanja dijakov s psihologom itd.).

Zgoraj omenjena prizadevanja se uresničujejo ob sprotnem prilagajanju in povezovanju učnih vsebin, s posebnim poudarkom za vnos novih didaktičnih elementov, ki jih učno osebje spoznava in usvaja ob rednem spremljanju pobud v smislu vseživljenjskega učenja.

5.2 CLIL : dejavnosti in način poučevanja

V trieniju so dijaki obravnavali določene vsebine iz matematike in naravoslovja v angleškem jeziku, in sicer z gostujočimi študenti iz tujine (organizacija AIESEC in MIT).

5.3 Dejavnosti in načini pridobivanja prečnih kompetenc in usmerjanje

Dijaki so vsako leto sodelovali na pripravah in izvedbi Vsedržavne noči klasičnega liceja in nastopali tako skupinsko kot samostojno. Posamezniki so se preizkusili tudi na delu v tujini, ena dijakinja pa je obiskovala semester v Argentini.

Licej prireja staže in razne oblike pridobivanja prečnih kompetenc za svoje dijake, tudi v sodelovanju z različnimi znanstvenimi ustanovami v Trstu in okolici in v Furlaniji-Juljski Krajini ter s Slovenskim Deželnim Gospodarskim Združenjem. V okviru obveznega obdobja šolskega uvajanja v delovno okolje je omenjeno dejavnost v preteklih šolskih letih licej še nadgradil, okrepil in razširil s pomočjo dodatnega osebja iz okrepljenega seznama osebja, ki ga je uvedel zakon 107/2015. V skladu s preventivnimi ukrepi za zajezitev virusne okužbe so bile te dejavnosti seveda okrnjene.

Glavne mehke veščine, ki jih pri dijakih lahko razvijamo med delom ob učenju oz. pri pridobivanju mehkih veščin in usmerjanju, so:

1. Avtonomija

Sposobnost izvajanja danih nalog brez stalnega nadzorstva, avtonomno sprejemanje odločitev in samoiniciativa, urejanje samega sebe. Sposobnost razumevanja pravil in etike dela.

2. Prilagodljivost

Sposobnost prilagajanja na spremembe, pripravljenost sprejemanja novosti, pozitiven odziv na nepričakovane situacije ter odprtost do novih delovnih nalog in izzivov, tudi v sodelovanju z ljudmi z zelo različnimi nazori.

3. Sposobnost dela pod pritiskom in odpor na stres

Stabilnost v stresnih situacijah, nadzorovanje samega sebe in ohranjanje koncentracije. Sposobnost upravljanja z odgovornostmi.

4. Organizacijske sposobnosti

Sposobnost udejanjanja idej, določanja prioritet, načrtovanja in organizacije z danimi sredstvi (upoštevajoč tudi čas na razpolago).

5. Preciznost in pozornost do detajlov

Sposobnost biti točen, delaven, pazljivi in pozoren do detajlov tudi v luči končnega rezultata. Sposobnost izkoriščanja časa na razpolago.

6. Učenje učenja

Sposobnost razumevanja svojih pomanjkljivosti in možnosti nadgradnje, želja po lastnem izboljšanju in poglobljanju znanja.

7. Usklajevanje znanja

Sposobnost pridobivanja podatkov ter organizacija in reorganizacija podatkov in znanja, ki prihajajo iz različnih virov z namenom, da se doseže določen cilj. Sposobnost avtokritike in razvijanje kritičnosti.

8. Samoiniciativnost

Sposobnost razvijanja idej, nadzorovanje njihovega razvoja in organizacija v obliki uresničljivih projektov. Kreativnost in iznajdljivost.

9. Komunikacijske sposobnosti

Prilagajanje terminologije potrebam sogovornika, aktivno poslušanje, premišljeno natančno izražanje, sposobnost sinteze in povzemanja; pozitivno soočanje z drugimi. Sposobnost upravljanja digitalnih sredstev in medijev.

10. Reševanje problemov

Sposobnost ugotavljanja prioritet in kritičnosti; iskanje in ugotavljanje najboljše možne rešitve.

11. Sposobnost dela v skupini

Sodelovanje v skupini, trud za ohranjanje dobrih odnosov, sodelovanje z drugimi, sposobnost ustvarjanja pozitivnih odnosov s sodelavci. Razumevanje potreb drugih in sposobnost reševanja konfliktov. Spoštovanje pravil in hierarhije na delovnem mestu.

5.4 Učna okolja: orodja, sredstva, kraji, časi vzgojno izobraževalnih dejavnosti

Vse učilnice in laboratoriji na liceju so opremljeni z računalnikom, projektorjem in internetno povezavo. V skladu z razpoložljivimi sredstvi, tudi v okviru ministrskega Državnega načrta za digitalno šolo (PNSD), si prizadevamo za posodabljanje in nadgradnjo obstoječe tehnološke opreme na šoli. Šola razpolaga z veliko dvorano, ki prostorsko zadostuje za srečanja in predavanja, z manjšo telovadnico in tremi laboratoriji. Že več let pa nas muči prostorska stiska. Marsikatera razredna skupnost je nameščena v prostorih, ki bi morali biti večji, sodobneje opremljeni, manj hrupni. Licej bi moral namreč razpolagati s primernimi strukturami, s katerimi bi morala biti opremljena vsaka sodobna šolska stavba (npr. šolska menza, prostor za sprostitev, igrišča na odprtem, zelene površine, parkirišče ipd.).

6. GLAVNI PROJEKTI V TRIENIJU

Šolsko leto 2020/21:

- Projekt Vsedržavna noč klasičnega liceja

Projekt je namenjen vsem dijakom klasične smeri. Prvič smo na našem liceju priredili Noč januarja 2017. Običajno se je odvijala v prvi polovici januarja, medtem ko bo letos potekala na daljavo in v okrnjeni obliki 28. maja. Dijaki bodo sicer ob užitek nastopanja pred občinstvom, njihov trud bo pa viden in večer na spletu. Ker bomo vse snemali, bo v resnici delo še bolj zahtevno, razvejano in tehnološko podkovano. Projekt daje dijakom možnost razvijanja govornih spretnosti in javnega nastopanja; izboljšanja spretnosti na področju gledališke in glasbene kulture ter prakse; razvija in spodbuja čut odgovornosti, kritično ocenjevanje svojega dela in dela drugih ter primeren pristop k skupinskemu delu, ob tem pa tudi spoštovanje mnenj drugih.

Cilj projekta je tudi dokazati, da je klasična kultura še vedno aktualna in kreativna, potrditi njeno formativno vrednost in približati klasični svet širšemu občinstvu.

- Ostale letošnje dejavnosti

Virtualna Prešernova proslava (8.2.2021)

Dan grškega jezika (9.2.2021)

Literarni natečaj v angleščini Mini saga

Latino lingua viva (9.4.2021)

OberMUN 2021(16. -18.4.2021)

Video predavanje o Alojzu Rebuli, dr. Edvard Kovač (20.5.2021)

Projekt VISION (dežela FJK - usmerjanje)

Dan spomina – video »Da ne bi pozabili« (27.1.2021)

Predavanje prof. dr. R. Podbersiča: "Judje v Evropi v 20. stoletju"

DEKD - Dnevi evropske kulturne dediščine

Univax Day (17.1.2021)

Prof. Peter Suhadolc, Predavanje o potresih

Nacionalno preverjanje znanja INVALSI

Posamezniki so sodelovali na tečaju slovenskega jezika *Centra za slovenščino kot drugi ali tuji jezik* v Ljubljani

Ostali projekti v šolskih letih 2018/19 in 2019/20:

- Projekt Grčija

Projekt je namenjen vsem dijakom klasične smeri in ga organiziramo vsakih pet let. Potovanje smo izvedli od 25. marca do 1. aprila 2019. Cilj projekta je v tem, da dijaki spoznajo glavne grške spomenike in kraje, ki so del njihovega vsakdanjega učenja.

- Projekt Spoznavajmo evropske prestolnice

Projekt je namenjen vsem dijakom klasične smeri. V š.l. 2016/17 so dijaki šli v Beograd, v š. l. 2017/18 na Dunaj.

Didaktični cilji so: prikazati evropske prestolnice iz kulturno-znanstvenega vidika in predstaviti dijakom manj znane, vendar bistvene objekte in značilnosti obiskanega mesta; doseči sodelovanje dijakov pri organizaciji in večjo povezanost med dijaki samimi.

- Projekt Moderna grščina: projekt je namenjen vsem dijakom; dijaki so začeli slediti tečaju že v prvem razredu po 8-10 ur na leto, letos pa je pobuda žal odpadla. Cilj projekta je seveda učenje moderne grščine, ob tem pa dijaki spoznajo tudi razvoj grškega jezika, grško kulturo in delovanje grške skupnosti v Trstu.

6.1 Podporne dejavnosti in dejavnosti za okrepitev vzgojno-izobraževalnega procesa oz. podporni pouk:

V smislu ministrskih navodil (Mo št. 80/2007, Mo št. 92/2007 in OPR št. 122/2009) in na osnovi skromnih finančnih razpoložljivosti razredni sveti ob koncu 1. in 2. polletja izvajajo podporni pouk, sprotno nadoknadenje vrzeli v znanju in individualno delo za posamezne dijake z negativnimi ocenami.

6.2 Dejavnosti in projekti, povezani z “Državljsko vzgojo in ustavo”

Novost v letošnjem šolskem letu je **pouk državljske vzgoje**, ki ga določa zakon št. 92 z dne 20. avgusta 2019, ki sta ga odobrila Poslanska zbornica in Senat in ga je razglasil Predsednik Republike. Državljska vzgoja je sestavni del učnega načrta. Šola načrtuje v svojem šolskem kurikulumu medpredmetno poučevanje državljske vzgoje, ki obsega letno 33 učnih ur. Znanje, ki ga dijakinja in dijaki pridobijo pri medpredmetnem poučevanju državljske vzgoje, profesorji sproti preverjajo in ocenjujejo po postopkih, ki jih predvideva odredba oz. odlok Predsednika Republike. Koordinator vsakega razreda, profesor zgodovine in filozofije, ob koncu šolskega leta predlaga oceno na osnovi podatkov, ki jih prejme od razrednih profesorjev.

Na ustnem delu državnega izpita je predvideno preverjanje prečnih kompetenc in znanja ter dejavnosti s področja državljanstva in ustave. Komisija naj upošteva dejansko izvedene vsebine, ki so vsebovane v tem dokumentu in sledijo zakonu 92/2019. Preverjanje temeljnih državljskih kompetenc na kolokviju naj bi se nanašalo na smernice za pouk zgodovine in filozofije na državnih licejih (odlok št. 211 iz dne 7.10.2010), ki pojav definirajo le v splošnem. Zakonodajalec te kompetence postavlja v sklop družbeno-zgodovinske osi v luči razvoja osebnega profila posamezne/ga dijaka/inje .

Preverjanje državljskih kompetenc naj komisija izvaja na podlagi projektov in pobud, ki so vključeni v Triletni vzgojno-izobraževalni načrt 2016/19 (TVIN). Opozarjamo, so glavnini pobud dijaki/nje sledili/e na prostovoljni oz. individualni ravni.

Ključne državljske kompetence, ki jih mora dijak/inja pridobiti ob zaključku šoloobveznega obdobja, sodijo v kontekst vsestranskega in vseživljenjskega razvoja posameznikovega jaza, njegove sposobnosti vzpostavljanja odnosov z drugimi ter pozitivnega odzivanja na naravno in družbeno okolje.

Dijak/inja je torej ob koncu študija zmožen/a:

1. oblikovati samostojno utemeljene zaključke, poglede, mnenja in stališča, biti dovzetni za vživljanje v različne perspektive in interpretacije dogodkov;
2. z učenjem ob raznovrstnih zgodovinskih virih razvijati zmožnosti kritične presoje in razlage aktualnih dogodkov, pojavov in procesov v preteklosti in sodobnosti;
3. razviti sposobnost samostojnega odločanja pri političnih vprašanjih;
4. premišljati koncepte narodnosti, državljanstva, identitete, zakonitosti, pravičnosti;
5. razvijati kulturo spoštovanja drugačnosti, strpnosti, sodelovanja, sobivanja, miru;
6. prepoznati in obsojati zločine proti človeštvu, genocide in druge oblike kršenja človekovih pravic;
7. obsoditi politične sisteme, ki ne spoštujejo človekovih pravic;
8. razvijati dojemljivost za vrednote aktivnega državljanstva;
9. samostojno in odgovorno ravnati v življenju kot posamezniki in člani skupnosti.

	Obravnavane vsebine	
slovenščina	Digitalni bonton	5 ur
angleščina	Človekove pravice	4 ure
italijanščina	Italijanska himna, razlika med patriotizmom in nacionalizmom; mobbing	6 ur
verouk/alt.d.	Človek tolerantno bitje, bulizem, bioetika	4 ure
zgodovina umetnosti	Kulturne in okoljske dobrine, zakonodaja	4 ure
latinščina	zdravje in dobro počutje	3 ure
zgodovina	Temeljna načela Ustave Republike Italije; Temeljne institucije Evr. Unije Dan spomina »Da ne bi pozabili«	15 ur
naravoslovje	Zdravje in preventiva	5 ur
		46 ur

Druge pobude in dejavnosti za obogatitev vzgojno-izobraževalne ponudbe

V vseh preteklih letih so dijaki in dijakinje sodelovali na že tradicionalnih šolskih tekmovanjih. Posamezno ali skupinsko so se udeleževali tekmovanj iz znanja slovenske literature, matematike, državljske vzgoje in nastopali v raznih športnih panogah. Lani in letos so bile te dejavnosti zelo okrnjene in so potekale v glavnem na daljavo.

3. letnik:

Izlet v Spilimbergo, Villa Manin in Gonars

Predavanje o Trubarju

Ogled Plautove predstave Pseudulus

obisk Znanstevega imaginarija

Biodiversity
Angleško gledališče - Frankenstein
Šolski abonma SSG
Šolski abonma II Rossetti

4. letnik

Ekskurzija v Ljubljano na ogled razstave Ideja in Plečnikove razstave
Ogled Mednarodnega beneškega bienala
Ogled predstave A Christmas Carol in komedije T.M. Plavta Menechmi
Slofest
Srečanje z Boštjanom Gorencem – Pižamo
Prešernova proslava
Jezikovni teden v Ljubljani
Dan spomina - obisk tržaške judovske sinagoge
Lektorji MIT-a

6.4 Posebne dejavnosti za usmerjanje

Glede usmerjanja za dijake višjih letnikov licej organizira vsako leto vrsto pobud, ki vključujejo študijsko in poklicno usmerjanje.

Maturante smo obveščali potom posebne spletne učilnice in jih obveščali o spletnih predstavitev univerz tako v Italiji kot v Sloveniji. V lanskem letu smo se povezali z Deželo FJK in v njen projekt *Vision*, ki specifično skrbi za usmerjanje. Dijaki so sledili dveh predavanjem na daljavo. Opravili bomo še poklicno testiranje dijakov na njihovi platformi Sor.pren.do.

7. PRIPRAVA NA IZPIT

7.1 IZBRANA GRADIVA PRI POUKU SLOVENSKEGA JEZIKA IN SLOVSTVA

- 1) Ivan Cankar – Hiša Marije Pomočnice
- 2) Ivan Cankar – Hlapci
- 3) Oton Župančič – Manom Josipa Murna Aleksandrova 1
- 4) Alojz Gradnik – Pisma (5)
- 5) Srečko Kosovel – Ekstaza Smrti
- 6) Srečko Kosovel – Pesem št. x
- 7) Ivan Pregelj – Matkova Tina
- 8) Slavko Grum – Dogodek v mestu Gogi
- 9) Alojz Rebula – Senčni ples
- 10) Janez Menart - Croquis

- 11) Kajetan Kovič - Psalm
- 12) Dane Zajc- Črni deček
- 13) Svetlana Makarovič - Poroka
- 14) Tomaž Šalamun – Mrk 1
- 15) Marko Kravos – Zamejska žalostna

Besedila so priložena učnemu programu slovenščine.

ELABORAT ZA KOLOKVIJ

Predmeta: GRŠČINA in LATINŠČINA

Predmetni profesorici: Lidija Rupel in Mateja Počkaj

Sestavek naj obsega od 5 do 8 tipkanih strani (Times New Roman 12, razmah 1,5).

Položaj ženske od antike do danes

Ženska je imela v Grčiji podrejeno vlogo, bila je zapostavljena in smatrana za manjvredno in neracionalno bitje; v močno mizogini družbi ni mogla odločati o svojem življenju in onemogočeno ji je bilo vsakršno politično in družbeno udejstvovanje, kot lahko razberemo iz pesniških, dramskih in filozofskih tekstov (npr. Semonides, Ajshil, Aristofan, Aristotel). V Rimu si je ženska s časom pridobila večjo svobodo in samostojnost, še vedno pa so bili nekateri rimski avtorji kritični do žensk, ki so bile po njihovem mnenju preveč izobražene in samostojne, pomislimo samo na Salustijev opis Sempronije in na ostro Juvenalovo 6. satiro proti ženskam.

Kandidat/ka naj prevede latinski tekst in naj analizira priloženi besedili z vsebinskega, jezikovnega in stilnega vidika. Nato naj razvije dano temo na osnovi priloženih besedil in besedil, ki jih je spoznal/a med poukom latinščine in grščine v letošnjem in v prejšnjih šolskih letih, in naj jo primerno razširi tudi na druga področja.

GRADIVO

JUVENAL, SATIRE VI, 434-456

*Illa tamen grauior, quae cum discumbere coepit
laudat Vergilium, periturae ignoscit Elissae,
committit uates et comparat, inde Maronem
atque alia parte in trutina suspendit Homerum.
Cedunt grammatici, uincuntur rhetores, omnis*

*turba tacet, nec causicus nec praeco loquetur,
altera nec mulier. Uerborum tanta cadit uis,
tot pariter pelues ac tintinnabula dicas
pulsari. Iam nemo tubas, nemo aera fatiget:
una laboranti poterit succurrere Lunae.
Inponit finem sapiens et rebus honestis;
nam quae docta nimis cupit et facunda uideri
crure tenus medio tunicas succingere debet,
caedere Siluano porcum, quadrante lauari.
Non habeat matrona, tibi quae iuncta recumbit,
dicendi genus, aut curuum sermone rotato*

*torqueat enthymema, nec historias sciat omnes,
sed quaedam ex libris et non intellegat. Odi
hanc ego quae repetit uoluitque Palaemonis artem
seruata semper lege et ratione loquendi
ignotosque mihi tenet antiquaria uersus
nec curanda uiris. Opicae castiget amicae
uerba: soloecismum liceat fecisse marito.*

PLUTARH, VZPOREDNI ŽIVLJENJEPISI, ASPASIA

Ὅτι μὲν γὰρ ἦν Μιλησία γένος, Ἀξιόχου θυγάτηρ, ὁμολογεῖται· φασὶ δ' αὐτὴν Θαρρηλίαν τινὰ τῶν παλαιῶν Ἰάδων ζηλώσασαν ἐπιθέσθαι τοῖς δυνατωτάτοις ἀνδράσι. Καὶ γὰρ ἡ Θαρρηλία, τό τ' εἶδος εὐπρεπῆς γενομένη καὶ χάριν ἔχουσα μετὰ δεινότητος, πλείστοις μὲν Ἑλλήνων συνώκησεν ἀνδράσι, πάντας δὲ προσεποίησε βασιλεῖ τοὺς πλησιάσαντας αὐτῇ,

Τὴν δ' Ἀσπασίαν οἱ μὲν ὡς σοφὴν τινα καὶ πολιτικὴν ὑπὸ τοῦ Περικλέους σπουδασθῆναι λέγουσι· καὶ γὰρ Σωκράτης ἔστιν ὅτε μετὰ τῶν γνωρίμων ἐφοῖτα, καὶ τὰς γυναῖκας ἀκροασομένας οἱ συνήθεις ἦγον ὡς αὐτὴν, καίπερ οὐ κοσμίου προεστῶσαν ἐργασίας οὐδὲ σεμνῆς, ἀλλὰ παιδίσκας ἐταιρούσας τρέφουσιν. Αἰσχίνης δὲ φησι καὶ Λυσικλέα τὸν προβατοκάπηλον ἐξ ἀγεννοῦς καὶ ταπεινοῦ τὴν φύσιν Ἀθηναίων γενέσθαι πρῶτον Ἀσπασίαν συνόντα μετὰ τὴν Περικλέους τελευτήν. Ἐν δὲ τῷ Μενεξένῳ τῷ Πλάτωνος, εἰ καὶ μετὰ παιδιᾶς τὰ πρῶτα γέγραπται, τοσοῦτόν γ' ἱστορίας ἔνεστιν, ὅτι δόξαν εἶχε τὸ γύναιον ἐπὶ ῥητορικῇ πολλοῖς Ἀθηναίων ὀμιλεῖν. Φαίνεται μέντοι μᾶλλον ἐρωτικὴ τις ἡ τοῦ Περικλέους ἀγάπησις γενομένη πρὸς Ἀσπασίαν. (...) Αὐτὸς δὲ τὴν Ἀσπασίαν λαβὼν ἔστερξε διαφερόντως. Καὶ γὰρ ἐξίων ὡς φασὶ καὶ εἰσίων ἀπ' ἀγορᾶς ἡσπάζετο καθ' ἡμέραν αὐτὴν μετὰ τοῦ καταφιλεῖν.

Da je bila Aspasia Milečanka po rodu in hči Aksioha, o tem soglašajo vsa poročila. Pripovedujejo pa, da si je izbrala za vzor Targelio, Ionko iz starih časov, in kakor ta metala svoje mreže samo po najvplivnejših možeh. Tudi Targelia je slovela po lepoti, bila je očarljiva in duhovita žena ter je živela v intimnih odnosih z mnogimi Grki. Kdor koli se ji je približal, vsakega je pridobila za velikega kralja. Perikles pa je, tako poročajo nekateri, čislal Aspasio zaradi njene modrosti in politične spretnosti, saj so jo tu in tam obiskovali celo Sokrates in njegovi učenci; a njeni zaupni prijatelji so često privajali svoje žene k njej, da bi jo bile slišale, četudi se ni ukvarjala s kdo ve kako pošteno in dostojno obrtjo, ko pa je vzdrževala v hiši penzionat radodajnih cipic. Aishines pa ve povedati, da jo je po Periklovi smrti vzel k sebi prekupec drobnice Lisikles, ki je bil zrasel iz nizkega rodu in preprostih razmer, a je postal ob njej eden najuglednejših meščanov v Atenah. V Platonovem Meneksenu leži, pa kakor je njegov začetek tudi šaljiv, vsaj toliko zgodovinske resnice, da so ženščino obiskovali mnogi Atenci zato, ker je bila na glasu zbog velike retorične umetnosti. A bodi to, kakor že hoti, kazno je, da je Periklova simpatija do Aspasia imela korenine v erotični privlačnosti. (...) Imel jo je neki tako rad, da se je vsak dan s poljubom poslovil od nje, ko se je odpravljal z doma, in jo s poljubom pozdravil, ko se je vrnil s trga.
(Prevedel Anton Sovre)

Izdelek je treba oddati do 14. ure dne 31. maja 2021 na šolski naslov tsp010006@istruzione.it.

8. PRILOGE IN OPOMBE

8.1 Kriteriji ocenjevanja v prisotnosti (iz triletnega vzgojno izobraževalnega načrta)

ENOTNI KRITERIJI OCENJEVANJA (glej V.I.P.)

ena (1) = učenec odklanja učiteljevo preverjanje, ne odgovarja na zastavljena vprašanja in/ali odda bel list;

dva (2) = učenčev odgovor kaže popolno nepoznavanje obdelanih vsebin; tri (3) = učenec ne pozna vsebin, zamenjuje pojme, podaja zmedeno;

štiri (4) = učenčevo znanje kaže globoke vrzeli, ki mu onemogočajo dograjevanje učnih vsebin, podajanje je neurejeno;

pet (5) = učenec le delno pozna učne vsebine, oziroma jih mnemonično podaja, znanja ne more uporabljati pri svojem delu, podajanje je negotovo;

šest (6) = učenec pozna vsebine, pri podajanju ni samostojen, izraža se preprosto;

sedem (7) = učenec obvlada obdelane vsebine in jih zna urejeno pojasniti in razložiti, izraža se pravilno in ustrezno;

osem (8) = učenec zanesljivo obvlada učne vsebine in jih logično povezuje in razvija, podajanje je samostojno in tekoče;

devet (9) = učenec brezhibno obvlada učne vsebine, zna vnašati podatke tudi z drugih področij znanja in jih kritično presoja;

deset (10) = učenec brezhibno obvlada učne vsebine, zna vnašati podatke tudi z drugih področij znanja, samostojno vrednoti, zastavlja si nova vprašanja;

8.2 PREVERJANJE IN OCENJEVANJE PRI IZOBRAŽEVANJU NA DALJAVO

Preverjanje in ocenjevanje znanja v takih pogojih je pereča in kočljiva tema, s katero se sooča kar nekaj šolskih sistemov v Evropi in po svetu.

Zaradi posebnih razmer, v katerih se že pol leta odvija izobraževanje na daljavo, prihajajo seveda v ospredje naslednji kriteriji, ki jih je treba upoštevati v danih razmerah in o katerih smo se pogovorili na sejah razrednih svetov, in jih odobrili:

- sodelovanje pri dejavnostih na daljavo,
- odzivnost posameznih dijakov,
- kakovost dela na daljavo posameznih dijakov,
- razvijanje sposobnosti, spretnosti in znanj posameznika.

Pri zaključnem vrednotenju in ocenjevanju dela dijakinj in dijakov na daljavo bomo seveda upoštevali vsa ministrska navodila in se držali sprejetih kriterijev za ocenjevanje.

8.3 Šolski kredit

Šolski kredit bo dodeljen na podlagi ministrske odredbe.

9. ZAKLJUČNA POROČILA POSAMEZNIH PREDMETOV

Datoteke s prispevki posameznih predmetov so nedeljiv del dokumenta.

9.1 Slovenski jezik in slovstvo

9.2 Latinščina

9.3 Grščina

9.4 Italijanski jezik in slovstvo

9.5 Angleški jezik in slovstvo

9.6 Zgodovina in filozofija

9.7 Matematika, fizika

9.8 Naravoslovje

9.9 Zgodovina umetnosti

9.10 Gibalna in športna vzgoja

9.11 Katoliški verouk

9.12 Alternativne dejavnosti katoliškemu verouku

SLOVENSKI JEZIK IN SLOVSTVO

PROFESOR: ALENKA ŠTOKA

1) ŠTEVILO UČNIH UR in UVEDENI UČBENIKI

Predvideno število učnih ur je 4 ure tedensko za skupnih 132 ur. V letošnjem šolskem letu sem do 10. maja 2021 opravila 35 učnih ur v prisotnosti (5 ur je bilo namenjenih preverjanju) in 71 na daljavo po rednem urniku (12 ur je bilo namenjenih preverjanju).

Posluževala sem se uvedenih učbenikov (Bartol in drugi - Berilo 3 in 4 Umetnost besede, Lojzka Bratuž – Marija Pirjevec: Od realizma do moderne, Marija Cenda : Besede naših dni) in posnetkov različnih virov.

2) UPORABLJENE DIDAKTIČNE METODE

Predmet slovenski jezik in slovstvo omogoča razvijanje ključnih jezikovnih in kulturnih kompetenc.

Na področju jezikovnega pouka dijaki in dijakinje razvijajo jezikovne kompetence in slogovno zmožnost v slovenskem knjižnem jeziku. V trieniju dijaki in dijakinje razvijajo zmožnost razumevanja in razlage informacij, kar jim omogoča razumevanje in razlago različnih vrst besedil, tako umetnostnih kot neumetnostnih, analizo njihove oblike in vsebine ter ocenjevanje njihove primernosti. Besedila kritično poslušajo ali berejo, samostojno razčlenjujejo in vrednotijo.

Na področju literature dijaki in dijakinje razvijajo kulturne kompetence. V trieniju vrednotijo literarnozgodovinske posebnosti besedil, jih umeščajo v prostor in čas, se seznanjajo z njihovimi avtorji ter temeljnimi kulturnozgodovinskimi okoliščinami njihovega nastajanja in sprejetosti pri bralcih. Umeščanje prebranih oz. poslušanih besedil v časovni in kulturni kontekst ter razvrščanje besedil omogoča dijakom in dijakinjam, da se seznanjajo z razvojem slovenske književnosti in razvijejo kulturne kompetence. Jezikovni pouk in pouk književnosti sta samostojni, vendar povezani področji. Tudi pri pouku književnosti je treba spodbujati slušne, govorne in pisne zmožnosti, ki so potrebne za prebiranje, poslušanje in razumevanje besedil ter tvorjenje ustnih in pisnih sestavkov.

Med poukom slovenščine sem želela doseči smotre, ki so zapisani v zavodskem vzgojno izobraževalnem načrtu ter v ministrskih programih Republike Italije in Republike Slovenije. Dijak mora ob zaključku šolanja na državnem izpitu dokazati, da je osvojil primerno kulturno razgledanost, sposobnost logičnega mišljenja in urejenega podajanja sporočil. Sposoben naj bi bil estetskega doživljanja in vrednotenja literarnih besedil in zmožen njihovega razčlenjevanja in interpretacije, samostojnega opredeljevanja do prebranih beril in utemeljevanja trditev. Dokazati mora, da obvlada komunikacijske dejavnosti in pozna pravila ustrezne komunikacije.

V skladu s programom, zavodskim učnim načrtom in novimi smernicami, ki so bile nakazane z reformo končnega državnega izpita, sem pri posredovanju literature izhajala predvsem iz analize celotnega literarnega besedila ali posameznih odlomkov. Običajno sem v glavnih obrisih frontalno predstavila literarnozgodovinski okvir, avtorjevo življenje in njegova dela, nato pa smo skupinsko analizirali sporočilne, jezikovne in stilistične prvine besedil. Sledili smo tudi dogajanju v slovenskem kulturnem prostoru.

Običajno sem uporabljala verbalno–tekstualno učno metodo, ki je temeljila predvsem na razlagi, pogovoru in razpravi. Uporabljali smo tudi metodo prikazovanja s

pomočjo avdiovizualnih pripomočkov. Učne oblike so temeljile na individualnem delu, skupinskem delu in frontalnem podajanju snovi.

Naloge sem dijakom in dijakinjam posredovala preko virtualne učilnice Google Classroom. Samostojno delo je temeljilo predvsem na predstavitvi avtorjev in analizi posameznih literarnih besedil. Zadnji mesec pred maturo smo skupaj ponavljali celotno snov.

3) PREVERJANJE ZNANJA IN OCENJEVANJE

Pri ustnih preverjanjih so dijaki in dijakinje predstavili literarnozgodovinski okvir, posamezne avtorje in njihova dela ter ugotavljali sporočilne, jezikovne in stilistične značilnosti posameznih besedil. Besedila posameznih literarnih del so med spraševanji vedno imeli pred seboj.

Jezikovno znanje sem preverjala tudi z domačimi in šolskimi nalogami. Dijaki in dijakinje so vadili pisanje nalog tipologij A, B in C.

Dijaki in dijakinje so morali med letom prebrati vsaj pet besedil slovenskih ali tujih avtorjev, pri izbiri katerih so bili vezani na učni program.

Kriteriji ocenjevanja ustnega preverjanja:

1: dijak ne odgovarja na vprašanja;

2: dijak snovi ne pozna, podatki so napačni;

3: dijakovo podajanje snovi je povsem napačno; izražanje je slovnično zgrešeno in narečno ali pogovorno;

4: dijak snov slabo pozna in je ne povsem razume; izražanje je slovnično neustrezno in narečno ali pogovorno;

5: našteje nekaj pravih podatkov, vendar zgreši bistvo; podvprašanja dijaku ne pomagajo; podajanje je v glavnem težko razumljivo in nepregledno, izražanje je slovnično neustrezno in narečno ali pogovorno;

6: dijak razume snov in jo reproducira; dijak našteje nekaj bistvenih podatkov, vendar je podajanje neurejeno in dijak potrebuje profesorjevo pomoč; na profesorjeva podvprašanja se v glavnem primerno odziva; izražanje ni povsem tekoče, strokovnih terminov dijak ne pozna; prisotne so slovnične napake, opazen je vpliv pokrajinskega pogovornega jezika;

7: dijak reproducira snov in jo razume; snov podaja v glavnem urejeno in razumljivo, pri tem si pomaga s primeri iz učbenika ali iz profesorjeve razlage; dijak prepozna strokovne termine in jih na profesorjevo spodbudo uporablja; izražanje je precej tekoče, večjih slovničnih napak ni;

8: razumevanje in reprodukcija snovi sta natančna in zajemata bistvo pojmov; dijak podaja snov jasno in pregledno; dijak samostojno uporablja strokovne termine; morebitna profesorjeva pomoč je izhodišče za dialog; izražanje je tekoče, primerno in skoraj brez slovničnih napak;

9: razumevanje in reprodukcija snovi sta natančna in zajemata bistvo pojmov; dijak podaja snov z osebnim pristopom in lastnimi primeri, profesorjeva vprašanja so izhodišče za dialog; dijak uporablja strokovne termine, izražanje je tekoče, primerno in brez slovničnih napak;

10: razumevanje in reprodukcija snovi sta povsem ustrezna in zanesljiva ter postaneta izhodišče za samostojno posredovanje odgovorov; dijak navaja svoje primere in dokaze; profesorjeva vprašanja so izhodišče za dialog; dijak je sposoben medpredmetnega povezovanja, pri podajanju pride do izraza dijakova splošna kultura; podajanje je jasno in pregledno, izražanje je tekoče in primerno; dijak obvlada osnovna pravila pravorečja.

Med učenjem na daljavo so se kriteriji ocenjevanja delno spremenili: ocene odražajo tudi sodelovanje pri dejavnostih na daljavo, odzivnost posameznih dijakov in rednost opravljanja ter kakovost domačega dela na daljavo.

4) PREDELANI UČNI NAČRT

Naslovi besedil iz učbenikov *Od realizma do moderne* in *Besede naših dni* so podčrtani, naslovi drugače posredovanih besedil pa so zapisani v ležečem tisku. V prilogi so besedila, ki smo jih še posebno natančno analizirali in jih zato predlagam za uvodno obravnavo. Snov, ki smo jo predelali med poučevanjem na daljavo, je označena s krepkim tiskom.

SLOVENSKA MODERNA

Pomen slovenske moderne; estetski subjektivizem; prepletanje dekadence, simbolizma, nove romantike, realizma in naturalizma; impresionistični slog; literarne vrste in oblike v liriki slovenske moderne; literarne vrste, motivi in teme v pripovedništvu slovenske moderne; pomen slovenske moderne za razvoj dramske umetnosti.

OTON ŽUPANČIČ

Vsebina: Župančičevo življenje in delo, njegov pesniški pomen; slog in verz Župančičevih pesmi, tematske značilnosti posameznih zbirk.

Odnos do domovine in razpetost med domačijstvom in svetovljanstvom (ženska pesem, moški pesem, pesnikovo srce, prelesti, bolesti, izseljevanje, metafora bisera) v pesmih *Z vlakom* in *Duma*.

Cilji: dijaki prepoznajo v pesmih posamezne motive in teme ter znajo poimenovati besedne, glasovne in stavčne figure.

Besedila: Manom Josipa Murna – Aleksandrova, Z vlakom, *Duma*, Kovaška, Žebljarska.

IVAN CANKAR

Vsebina: Cankarjevo življenje in delo; izpovednost in poetičnost Cankarjevih del. **Motivno-tematska in slogovna razčlemba Cankarjevih kratkih besedil:** osebno doživljanje vojne, nejasnost podob iz resničnega življenja, etičnost in simboli ter vegetacijska metaforika v zbirki *Podobe iz sanj*.

Motivno-tematska in slogovna razčlemba Cankarjevih romanov: avtobiografskost in simboli v romanu *Na klancu*; novoromantično hrepenenje, surovost odnosov v družini in cikličnost v romanu *Hiša Marije Pomočnice*, „boj idealista z vsakdanjim nizkim življenjem“, odnos med možem in ženo in zunanja zgradba v romanu Martin Kačur.

Motivno-tematska in slogovna razčlemba Cankarjevih dramatskih del: spopad dveh etično in moralno različnih svetov v drami *Kralj na Betajnovi*; družbena kritika in intimna drama posameznika v drami *Hlapci*, njeni motivi in ideja.

Cilji: dijaki prepoznajo značilnosti simbolizma, dekadence, nove romantike, realizma, naturalizma in impresionizma v Cankarjevih delih.

Besedila: kratka proza: *Kostanj posebne sorte*; romani in novele: *Na klancu*, *Hiša Marije Pomočnice*, Martin Kačur; drame: *Kralj na Betajnovi* in *Hlapci*.

ALOJZ GRADNIK

Vsebina: tematske značilnosti Gradnikove pokrajinske in bivanjske poezije in njihove oblikovne značilnosti.

Posebnosti njegove ljubezenske poezije: lirski subjekt, ljubezensko hrepenenje, razbolelost, slutnja smrti, metafora ločenih vodnjakov in oblika v ciklu *Pisma*.

Cilji: dijaki poznajo značilnosti pokrajinskih in ljubezenskih pesmi Alojza Gradnika.

Besedila: Alojz Gradnik: Eros – Tanatos, Pisma, De profundis.

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST MED PRVO IN DRUGO SVETOVNO VOJNO

Splošne značilnosti modernizma: personalni pripovedovalec in tok zavesti v prozi, opuščanje dramskega trikotnika v dramatiki, neosebni način pisanja, asociativnost, drzne metafore in prosti verz v poeziji.

Ekspressionizem: skrajna stiska in ogroženost, moralna preobrazba in novi človek ter slog.

Konstruktivizem: družbeno angažirana umetnost, nepovezanost motivov, ironična perspektiva in drugi znakovni sistemi.

SREČKO KOSOVEL

Vsebina: Kosovelovo življenje in njegov pesniški pomen.

Značilnosti Kosovelovih impresionističnih pesmi: kraška pokrajina in motiv bora; impresionistična tehnika in nacionalna tema v pesmi Balada; tesnobno razpoloženje, slutnja smrti in nominalni slog v pesmi Slutnja.

Ekspressionistične pesmi: kritika kapitalizma, katastrofična in disharmonična vizija sveta, želja po etični prenovitvi človeštva in retorične figure v Ekstazi smrti; kraški motivi in ideja v pesmih Ena je groza in Nokturno.

Konstruktivistične pesmi: družbena kritika, netradicionalni verzi in matematične prvine v pesmi Kons. 5; razčlovečenje družbe in slog v pesmih Pesem št. X in Cirkus Kludsky.

Cilji: dijaki spoznajo pojem, vsebinske značilnosti in estetiko ekspressionizma ter prepoznajo tematske, jezikovne in stilistične impresionistične, ekspressionistične in konstruktivistične prvine v Kosovelovih pesmih.

Besedila: Srečko Kosovel – Balada, Bori, Slutnja, Ekstaza smrti, Nokturno, Ena je groza, Pesem št. X, Kons 5.

EKSPRESIONIZEM V PROZI IN DRAMATIKI

Vsebina: tematske, jezikovne in stilistične ekspressionistične prvine v Pregljevih in Grumovih besedilih.

Zgodovinska tema in življenjska stiska glavne osebe, simbolne razsežnosti posameznih motivov, ekspressionistična patetičnost in kontrastiranje v noveli Matkova Tina.

Neizživetost in psihična deformiranost likov, malomeščansko okolje, dramska tehnika in didaskalije v drami Dogodek v mestu Gogi.

Cilji: dijaki prepoznajo ekspressionistične značilnosti in poimenujejo retorične figure v Matkovi Tini. **Dijaki poznajo ekspressionistične tematske in slogovne značilnosti drame Dogodek v mestu Gogi.**

Besedila: Ivan Pregelj – Matkova Tina; Slavko Grum – Dogodek v mestu Gogi.

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

Kulturne in literarne razmere na Slovenskem po 2. svetovni vojni; javna raba slovenskega jezika, podreditev političnim potrebam tedanje oblasti, politični pritisk na književnike in cenzura.

SLOVENSKA POEZIJA PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

Vsebina: pregled slovenske poezije po drugi svetovni vojni: graditeljska lirika; osebna izpovednost in razkol med lepo dušo in grdo stvarnostjo v intimističnih pesmih Janeza Menarta in Kajetana Koviča; povezovanje eksistencialističnih tem in

modernističnih postopkov v poeziji Daneta Zajca; medbesedilnosti in kritičnost do družbenih norm v poeziji Svetlane Makarovič; od krize jezika do igre besed: skupina OHO in ludizem v poeziji Tomaža Šalamuna.

Cilji: dijaki prepoznajo tematske, oblikovne in slogovne značilnosti intimizma, zrelega modernizma, ultramodernizma in postmodernizma v slovenski sodobni poeziji.

Besedila: Janez Menart – Croquis in Celuloidni pajac; Kajetan Kovič – Bela pravljica, Psalm, Južni otok. Dane Zajc - Veliki črni bik, Črni deček, Kepa pepela; Svetlana Makarovič – Odštevanka in Poroka. Tomaž Šalamun - Mrk (I), Gobice (II, III, IV), Stvari (II, V).

SLOVENSKA PROZA PO DRUGI SVETOVNI VOJNI

Vsebina: kratek pregled sodobne slovenske proze; socialistični realizem, modernizem in eksistencializem v slovenski prozi po drugi svetovni vojni. Personalizem in konflikt med etičnimi načeli in zgodovinsko dolžnostjo v novelah Edvarda Kocbeka; reizem v prozi Rudija Šeliga.

Cilji: dijaki prepoznajo tematske, oblikovne in slogovne značilnosti eksistencializma in modernizma v sodobni slovenski prozi.

Besedila: Kocbek – Blažena krivda, Rudi Šeligo – Triptih Agate Schwarzkobler.

SLOVENSKA KNJIŽEVNOST V ITALIJI

Vsebina: pregled tipoloških značilnosti slovenske poezije in proze v Italiji; verzni in tematski antinihilizem, ontološka kljubovalnost, narodnostna angažiranost, prostorska zaznamovanost in vitalizem v slovenski poeziji v Italiji; vezanost motivov in tem na prostor in čas, narodnostna angažiranost in jezikovna krajevna obarvanost slovenske proze v Italiji. je po smislu

Cilji: dijaki prepoznajo specifične tipološke značilnosti slovenske poezije in proze v Italiji.

Besedila: Marko Kravos – Zamejska žalostna. Boris Pahor – Nekropola; Alojz Rebula - Senčni ples.

5) KLJUČNA TEMATSKA VOZLIŠČA:

- 1) družina kot varno zavetje ali ogrožujoča nevarnost (Cankar – Na klancu, Hiša Marije Pomočnice, Kralj na Betajnovi; Ivan Pregelj – Matkova Tina; Slavko Grum – Dogodek v mestu Gogi)
- 2) odnos moški – ženska med usodno privlačnostjo in trpljenjem (Alojz Gradnik – Pisma, De profundis; Svetlana Makarovič – Poroka)
- 3) človek in narava (Srečko Kosovel – Balada, Bori, Slutnja; Kajetan Kovič – Bela pravljica, Psalm, Južni otok; Dane Zajc – Veliki črni bik; Črni deček)
- 4) umetnik in umetnost (Oton Župančič – Manom Josipa Murna – Aleksandrova, Duma; Janez Menart – Croquis; Dane Zajc – Veliki črni bik, Črni deček, Kepa pepela; Tomaž Šalamun – Mrk (I))
- 5) kozmopolitstvo in domačijskost (Oton Župančič – Z vlakom, Duma; Alojz Rebula – Senčni ples, Marko Kravos – Zamejska žalostna)
- 6) socialna pravičnost (Ivan Cankar – Kralj na Betajnovi; Oton Župančič – Duma, Kovaška, Žebljarska; Srečko Kosovel – Ekstaza smrti, Nokturno);

- 7) posameznik in družba (Ivan Cankar – Martin Kačur, Hlapci; Oton Župančič – Manom Josipa Murna – Aleksandrova; Srečko Kosovel – Ena je groza, Pesem št. X; Slavko Grum – Dogodek v mestu Gogi; Rudi Šeligo – Triptih Agate Schwarzkobler)
- 8) vojna in totalitarizem (Ivan Cankar – Kostanj posebne sorte; Edvard Kocbek – Blažena krivda; Boris Pahor – Nekropola).

PRILOGA

IZBRANA BESEDILA

1) IVAN CANKAR – HIŠA MARIJE POMOČNICE

Lojzka je vedela, zakaj ni hotela domov. Ko so se zaprle duri za gospodom, za damo, so se zaničljivo napele njene rdeče ustnice, obrvi so se strnile.

Videla je dom, ki je bil lep, pač lepši od te velike sobe z golimi stenami, s štirinajsterimi posteljami. Tam so bile na stenah pisane tapete, slike v zlatih okvirjih so visele naokoli. Na tleh so bile preproge in sedel je človek na širokih, blazinastih stoli, ležal je na mehkih zofah in mirna zaspana svetloba je prihajala tiho skozi visoko okno, izza težkih zastorov, ki so segali do tal. V kotu je stala majhna mizica in na mizici so bile rože, težak, prijetno utrudljiv, uspravajoč vonj je ležal v sobi. Lepa je bila soba, ali vsa oskrunjena, polna zlih misli in zlih besed.

Oče je bil malokdaj doma, ali kadar je prišel, je bil njegov obraz osoren, gledal je hudobno in prav tako hudobno je gledala mati. Sedela sta za mizo, svetilka je gorela med njima. Oče je izpregovoril besedo, čisto kratko, kakor da bi mu bila slučajno zdrknila z ustnic, in tedaj sta odložila nože in vilice, lica so prebledela, ustnice so se tresle. Vstala sta in stala sta si nasproti s stisnjenimi pestmi, z očmi široko odprtimi, polnimi zlobe in sovraštva. Vsaka beseda, izgovorjena s hripavim glasom, izbruhnjena siloma iz umazanih prsi, je bila kakor ostuden pljunek; in obadva sta bila opljuvana, vsa od čela do nog oškropljena. Lojzka ni razumela od začetka in je jokala; pozneje pa je razumela, njena lica so bila spet polna in rdeča, ali oči so bile zrele in polne zaničevanja.

Kadar so prišli gostje, sta bila oče in mati čisto drugačna, vsa prijazna in ljubeznjiva. »Moja sladka Mimi!« je dejal tedaj oče in je pobožal mater po roki, po licu. »Moj falotek!« je dejala mati in se je smehljala cukreno. Obadva pa sta bila bolj gnusna, kakor takrat, ko sta si stala nasproti s stisnjenimi pestmi.

2) IVAN CANKAR – HLAPCI

JERMAN: Glejte, človek dandanašnji še svojemu najbližjemu ni zvest, ne bratu ne prijatelju; in še sebi ni zvest - ne svojemu spoznanju, ne svoji naturi ... pa bi zvest bil temu ljudstvu, ki zaupa na oko in na besedo, kakor otrok? Pomislite, pol leta je komaj, komaj od setve do žetve, pa so ljudje, brez števila jih je, zavrgli svojo pamet in svojo vest, kakor škodljivo breme na tej poti do kruha. Tisti, ki so Boga samega zasmehovali, kleče pred njegovimi nevrednimi hlapci; prej kletev, zdaj molitev; beseda pa je votla prej ko slej, zakaj njih srce je prazno. Tako se je zgodilo od setve do žetve. Pa če se vreme nocoj zasukne, bodo preklinjali, ki so še davi molili. Nova resnica je obsenčila svet, izkušen človek mi jo je razložil: hlapčuj, da bo napojen in nasičen, ter nič ne izprašuj, kdo ti je gospodar in kaj ti ukazuje! Hlapci, ki so se radovoljno prodali, pa so bolj goreči od gospodarja samega. Gospodar se prekriža, hlapec moli rožni venec; gospodar moli očenaš, hlapec opravlja devetdnevnicu. Bolj skrbnih varuhov nima neumnost; noč in dan stoje pred njenimi durmi, da je ne zaloti beseda od zunaj ter ji ne zmoti vernega srca ...

KALANDROVKA: Čez vero šimfa!

KALANDER: Molči, baba!

ŽENSKE: Čez vero šimfa! Čez vero šimfa! Hrup.

JERMAN: začuden Nisem govoril o veri ...

DELAVEC: Dali so jim znamenje! Pokaže na duri v ozadju. Tam so jim dali znamenje!

JERMAN: Prijatelji -

GLASOVI: Molči! - Nehaj, šolmašter! ženski glasovi Antikrist!

ŽENSKI GLAS: v hipni tišini, tako da se jasno čuje Mati mu umira, on pa Boga preklinja!
Od tod do konca se vrši vsa stvar v hrupu in zelo hitro, tako da beseda prehiteva besedo.

GLASOVI: Nehaj, šolmašter!

NACE: Kristjani, ljubi moji, ne takisto -

JERMAN: je stal za trenutek osupel Kakšna je bila beseda, ki ste jo rekli? Kaj ste iznaš li, da bi me do dna ranili? - Hlapci! Za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni, ustvarjeni za hlapčevanje! Gospodar se menja, bič pa ostane in bo ostal na vekomaj, zato ker je hrbet skrivljen, biča vaje in željan!

3) OTON ŽUPANČIČ – MANOM JOSIPA MURNA ALEKSANDROVA 1

I.

Ko je ležal na smrtni postelji

Grobovi tulijo ...

šumé in tulijo razpokani

kot nenasitna žrela, zevajoča

v polnočni mrak ... Kaj hočete od nas?

Imeli smo ljudi – v poljani cvet,

imeli smo jih – vrhu gore hrast

imeli smo jih – dali smo jih vam -

kaj hočete, grobovi, še od nas?

Grobovi tulijo ...

vtinci črni vstajajo iz njih

in kot vampirji se vijó po zraku

in žrtev iščejo z bodečimi očmi.

Oko ti plameneče – kam si se

zagledalo? Kaj hrepeniš v daljine,

v jasnine vedre? Sanjaš nadoblačno

razkošno luč? ... Grobovi tulijo!

Ti krepka pest – tvoj meč je blisk žareč -

ko seka rane, poje melodijo

svetló in zmagovito skozi noč -

obstoj, obstoj – grobovi tulijo!

Uporne prsi ve, ki dihate

svobodni zrak, srcé kipeče,

ki biješ, da te sluša milijon,

trpeči milijon – čuj, sodba ti

je pisana: grobovi tulijo!

Dokler ne pade zadnje jasno čelo,

ki lesketa na njem se večnosti

poljub – grobovi tulijo ...

Obrni v tla oči – na sanjaj zvezd,
prijatelj moj, ti kondor, soncu brat!
Kaj si ga videl že: ujet, zaprt
svobode kordiljerske smeli sin;
kaj si ga videl, kak je onemogel
v obupu nemem s krili vztrepetaval,
v rešetko zaletaval se z glavó
in krvavel? ... Dva črna curka, veš,
prelila sta se čez oči njegove
- o te oči – v višinah carujoče! -
baš čez oči - dva črna, črna curka.
In takrat je povetil perotnice
in ves kot veja v vetru drgetal:
veš, ravno čez oči dva črna curka!
Jaz sem ga videl in sem klel ljudi.
Za vedno se mi v dušo je vsesal
oči ponosnih onemogli srd,
in zašumela je okoli mene
pretemna, težka pesem o grobéh ...

4) ALOJZ GRADNIK – PISMA (5)

Nikoli več morda ne bo moči
te videti. In vendar, da sva ena
le duša, vem, in da nobena
te moč nikdar od mene ne razloči.

Spojila v eno sva se v bolečinah,
ki nihče jih ne vidi. Dva vodnjaka
oddaljena vrh zemlje sva. V globinah
se vendar eden v drugega pretaka.

5) SREČKO KOSOVEL – EKSTAZA SMRTI

Vse je ekstaza, ekstaza smrti!
Zlati stolpovi zapadne Evrope,
kupole bele - (vse je ekstaza!) -
vse tone v žgočem, rdečem morju;
sonce zahaja in v njem se opaja
tisočkrat mrtvi evropski človek.
- Vse je ekstaza, ekstaza smrti. -

Lepa, o lepa bo smrt Evrope;
kakor razkošna kraljica v zlatu
legla bo v krsto temnih stoletij,
tiho bo umrla, kot bi zaprla
stara kraljica zlate oči.
- Vse je ekstaza, ekstaza smrti. -

Ah, iz oblaka večernega (zadnjega
sla, ki oznanja Evropi še luč!)
lije kri v moje trudno srce,
joj, in vode ni več v Evropi
in mi ljudje, pijemo kri,
kri iz večernih sladkih oblakov.
- Vse je ekstaza, ekstaza smrti. -

Komaj rojén, že goriš v ognju večera,
vsa morja so rdeča, vsa morja
polna krvi, vsa jezera, in vode ni;
vode ni, da bi pral svojo krivdo,
da bi opral svoje srce ta človek,
vode ni, da pogasil bi z njo
žejo po tihi, zeleni jutranji prirodi.

In vse je večer in jutra ne bo,
dokler ne umremo, ki nosimo
krivdo umiranja, dokler ne umremo
poslednji ...

Joj, v to pokrajino, še v to zeleno,
rosno zeleno pokrajino, še v to,
sonce večerno, boš zasijalo
s pekočimi žarki? Še v to?

Morje preplavlja zelene poljane,
morje večerne žgoče krvi,
in rešitve ni in ni,
dokler ne padeva jaz in ti,
dokler ne pademo jaz in vsi,
dokler ne umremo pod težo krvi.

Z zlatimi žarki sijalo bo sonce
na nas, evropske mrličke.

6) SREČKO KOSOVEL – PESEM ŠT. X

Strup za podgane. Pif!
Pif, Pif, Pif, Kh.
KH. KH. KH.
Podgana umira na podstrešju.
Strihnin.
O moji mladi dnevi,
kakor tiho sonce na podstrešju.
Raz streho čutim dehtenje lip.
Crk, crk, crk, crk
crkni
Človek
Človek
Človek.

Ob 8. uri je predavanje
o človečanskih idealih.
Listi prinašajo slike
bolgarskih obešencev.
Ljudje —?
Čitajo in se boje Boga.
Bog pa je na razpoloženju.

7) IVAN PREGELJ – MATKOVA TINA

Strašna tišina je legla nad popotne. Z vej je kapnilo na čelo, za vrat. Kakor peroti strašnega pomračnika je ležala noč nad dolino. Pomračnika, je mislil nekdo med potujočimi, tega nedolžnega hudičevega brata, duše urečene v mišje in ptičje telo in kar podobnega čenčajo stare babe in jim to vse verujejo mlade, ki že tajijo bujnost telesa a so skrite, gorijo a so plašne in strašljive kakor koze.

Mož, ki je občutil vražo o pomračnikih, je bil Volčan Matko. Imel je krčmo in je vzel sodček vina na pot seboj. In pil je, da je bil že omočen im divji in je brundal predse pesem upornikov. Ko pa je potujoča četa zdaj prešla mimo hiš Podseli, je vzrohnel v strašno jezo in zatulil zadnje besede svoje pesmi:

»Celo leto punt smo gnali,
zdaj pa bomo glavo dali!
Vsem galjotom vile v vamp!«

Strahotno se je razlegla jeka po dolini. Ne eden iz gruče ni pokaral poječega. Samo hiteli so, da je zaostal. Pijani pa je pel sam zase in rohnel vse ostreje In temneje:

»Vsem galjotom vile v vamp!«

Strašna pesem pijanega Matka je bila luč na pot njegovi hčeri Tini, ki je bila vstala na težko cesto koj za očetom. Vstala je bila brez večerje, trezna in boječa in polna hrepenenja, da bi še enkrat med smrtjo videla svojega ženina Janeza Gradnika, od čegar ljubezni je bila sprejela, preden jo je vzel pred oltar. Zdaj je šla za župani in ključarji in je bila kakor blodna od sladke, prve pomladne noči in od te strašne skrivnosti, ki je v tisti uri stiskala duše vseh Tolmincev od Trebuše in Šebreli, do Kobarida in Rut. Svoje težko materinsko telo je gnala v bolesi hrepenenja za ubogim, ki bo umrl v jutru, ko sine solnce in ga bodo na tnalo vrgli in mu glavo odbili in roke in noge.

»O, Janez!«

Šla je in si je kakor pela:

»Vzela bom tvojo glavo v svoje naročje, Janez, poljubila bom roke in nore krvave in oči, da bo dete tvoje mir imelo v življenju in bo vedelo, kaj sem prestala ...«

8) SLAVKO GRUM – DOGODEK V MESTU GOGI

Hana dvigne roko — tenčica ji odpade — odgrne nekoliko zastor, ki krog in krog zastira ležišče. V poslednjem revnem odporu se obotavlja okrene: ugleda starega hotneža, ki s smešno tresočo se roko trga čevelj z noge. V hipu jo mine vsa zasvojenost, čez ustnice prezirljiv nasmeh. Zabloni z očmi okrog sebe — na omarici svečnik — kovinski blesk — s hlastno roko se ga polasti, ga vrže za zagrinjalo na postelj.

Hana (se potvori; kot v poželjivosti zapre oči, iztegne roke in dahne): Pridi!

Prelih, ki se v razburjenju še ni mogel osvoboditi obuvala, pogleda k nji, slika same po sebi se darujoče žene ga zamami, da opusti započeto opravilo ter plane k nji. Jo hropeč podere na postelj, pri čemer ju skrije deloma še neodstrto zagrinjalo. Njen glas: »Prvi se ne pozabi nikoli!« — top odjek, izza zagrinjala se zavalijo po tleh Prelih. Udarila ga je s svečnikom.

Piana se zravna, obstoji, za hip se zazdi, da ji izpreleti obraz blažen nasmeh. Potem se prestopi. Sedaj razločno — smehlja se! S težkim udarcem ob tla ji odpade svečnik, ki ga je do sedaj držala v roki. Ob tem ropotu se zdrzne, zresni. Prestopi se po sobi v slepi smeri, kamor je bas uravnana. Prime ta in oni predmet, ga preloži. Čez obraz ponovno od časa do časa nasmeh.

Tam leži mrtvec, mogoče je še nekoliko živ, morebiti bi se mu še dalo pomoči — kot mesečna blodi po sobi, prestavlja predmete in se smehlja.

Polagoma prihaja k sebi. Kakor bi se vračala od nekod daleč, kakor bi prihajala iz kake brezdanje teme, jo slepi svetloba, da utriplje z vekami. Zakriči; kljub opasnosti, da se bo izdala, obtiplje zid in krikne ponovno. Potem plane k mrtvecu, ga strese. Trese še in še. Skloni se nadenj, zatiplje čez obraz, prosi čezenj z brez upnimi rokami, da bi se vzdramil. Zmoči brisačo, mu otare čelo. Poloti se tega in onega. Stopi k oknu, išče pomoči, stopi k vratom, da bi se prepričala, ali so res zaklenjena. Stoji sredi sobe, v brezupju lomi roke. Iznenada pograbi truplo, ga dvigne na posteljo, pokrije z odejo in vsem, kar z naglo roko doseže. Zadrigne zastor. Se umika od postelje, obstane, drgeta.

Mesec zakrije oblak, da nastane zlokobna tema in v hipu se vzdrami vse mesto. Natanko se vidi, da nihče ni spal, vsi so ležali le pritajeni v postelji in čakali. Zablestijo okna, zaloputnejo polknice. Glave.

Grbavec v podstrešju in Gapit doli v kleti begata ob stenah kot dve nemirni živali.

Glas moškega (zadaj za hišami iz okna preko ceste do nekoga drugega, ki se je tudi sklonil čez okno): Kaj se je zgodilo?

Drugi: Nekaj se je zgodilo.

Glas moškega: Nekaj se je moralo zgoditi v mestu.

Drugi: Vso noč se mi je zdelo, da mora nekaj priti.

Glas moškega: Čudne stvari so danes v mestu!

Drugi: Zjutraj bomo čuli stvari!

Glas moškega: Lahko noč, meščan!

Drugi: Lahko noč!

9) ALOJZ REBULA – SENČNI PLES

Plavolaska je stisnila obrvi, eno samo sejanje očarljivih kretenj je bilo, o, ni bila takšna, da bi ostala dolžna komurkoli, z neke šarmantne zvišenosti je stresla tisti svoj odgovor, v suvereni, a vendar prikupni zavesti sebe.

„Veste, tudi to sem hotela pripomniti, da se umetniki ne bi smeli ozirati ne na desno ne na levo, ampak govoriti samo po srcu, naj se zgodi karkoli. Mogoče tudi to ne spada zraven?“

„Ne čisto.“

„In imam prav?“

Kandor ni odgovoril.

„Kako, da nimam prav?“ je plavolaska razprla roke z navdihom laka na prstih, potem ko je pustila, da so ji padle veke na oči.

„Tu je prelahko imeti prav,“ je rekel Kandor. „Utemeljila bi, zakaj se umetnik ne sme prenejati.“

„Ker se ne more, če je resničen umetnik.“

Kandor je vpletel v debato fante. Tudi ti so bili v glavnem istega mnenja. Samo Miletič je bil proti.

„Imaš prav,“ je rekal Kandor, ko da pri debati lahko spregleda njegove trojke.

Fant je zganil z glavo, ko da to ni bilo prvo, kar je v življenju zadel.

Kandor je postal.

„Zakaj pa se resnični umetnik ne bi mogel prenaresjati? Prav tako bi se lahko kakor vsi drugi, saj je človek kakor vsi drugi, ne bolj ne manj. Malo več čuti: to je vse. Stvar je v tem, da se prenaresjati ne sme.“

Plavolaska, ki je še zmeraj stala, si je vrgla koder s čela.

„Zakaj?“ je vrgla, vsa lahkomisljena.

In zdaj je bil ves razred nekako enodušen za to, da se debata razvije. Morje rok se je vzdignilo iznad klopi. Vsak je imel svoje izvirno mnenje o tem. Kandor je poznal to dijaško prefriganost, vse je bila ena sama preračunljivost, hoteli so do konca ure brez izpraševanja.

„Ker če bi še umetniki lagali, potem ni komu več verjeti,“ je odbil odsekano.

10) JANEZ MENART - CROQUIS

Kavarna. Miza: marmor, mrzel, siv -
življenja otipljiva prispodoba -
V kozarčku konjak; nizko izpod roba;
in lužica tam, kjer se je polil.

Prst čopič je in lužica paleta;
lenobno rišem: hišica, drevo,
nad hišo sonce, klopica pred njo
in roža, ki ob roži se razcveta.

In še stezica, ki drži od hiše,
in lepa žena, ki med rože leže ...
A v tem natakark vljudno predme seže,
pobere vse in mizico pobriše.

In gledam ga, kako svoj pladenj nosi,
kako opleta sem in tja s prtičem
in skoraj žalostno za njim zakličem:
"Gospod natakark, še en konjak, prosim!"

11) KAJETAN KOVIČ - PSALM

Blažena nerazumnost živali,
ločena od besed, ki so dane človeku,
da se z njimi do nesporazuma zastrupi.

Blažena skupna tema črede in samotarjev
pred podobo sveta, ki je ne meri duh,
ampak čuti, začudeni nad stvarmi.

Blažena, ker si onkraj zlega in dobrega
zajezena v nagon, ki ti vlada in sodi
in ti odmerja korak in izbira družico za noč.

Blažena, ker še tisti, ki jim je dana beseda,
tvoje blaženstvo čutijo in hrepenijo
v svojega bitja nezavestno temo.

12) DANE ZAJC- ČRNI DEČEK

Stojiš na rumenem pesku puščave,
stojiš črni deček.
Okrog tebe so stene neba.
Sprehajajo se skoz tebe
z zateglo žalostjo.

Zjutraj zagledaš sledove noči v pesku:
tenke kačje vijuge.
Zgrabi te rumena groza peska.
Ampak ti ne smeš bežati.
Ti imaš naročje polno ptic.

Opoldne pridejo starci.
Naslonijo se na palice kot sive ujede.
Molče te gledajo.
Ti rečeš besedo.
Ampak ko jo izrečeš,
ti presahnejo usta.

Imaš naročje, polno ptic.
To je vse, kar imaš.
Zato vzdiguješ roke k nebu.
In tvoje ptice polete.
Tvoje ptice se dvigajo in zakrijejo nebo.

Ampak podnevi jih zagleda zlobno sonce.
Zato razpadejo v perje.
Razpadejo v meso.
Razpadejo v pepel.

Ponoči jih ubijajo ledene zvezde.
Zato je tvoja pokrajina siva od pepela.
Zato imaš usta polna pepela.
Zato meče v vodo tvojih oči
pepel sive mreže.

Vendar ti razprostreš roke
in nove ptice odlete,
ker morajo odleteti,
ker moraš imeti ptice.
Ptice, ki vzlete.
Ptice, ki razpadejo.
Ker si sam v puščavi.
In žalost kaplja skoz tvoje steklene kosti.

13) SVETLANA MAKAROVIC - POROKA

Sem dala ti rdeče cukreno srce,
na njem je napisano tvoje ime.
Bom kletko zaprla, odvrгла bom ključ,
počepnila bom in upihnila luč.

Srce je iz kruha, prelepo srce.
Po kotih črnikaste miši žive.
Ko se bo zdanilo, na licih srca,
bo kruhova rana in prstana dva.

Na rjuhi so ostre drobtine srca,
ta postelja je narejena za dva.
Dve dihanji režeta gosto temo,
dve miši strmita v jutranjo meglo.

14) TOMAŽ ŠALAMUN – MRK 1
Utrudil sem se podobe svojega plemena
in se izselil.
Iz dolgih žebljev
si varim ude novega telesa.
Iz starih cunj bo drobovje.
Nagniti plašč mrhovine
bo plašč moje samote.
Oko si izderem iz globine močvirja.
Iz prežrtih plošč gnusa
si bom postavil kolibo.

Moj svet bo svet ostrih robov.
Krut in večn.

15) MARKO KRAVOS – ZAMEJSKA ŽALOSTNA

Zamejci so žalostni.
Vsi zamejci so žalostni:
žalostna jim mati in otroci,
žalostna usoda,
kruh s solzami,
črnih pirhov zvrhan koš.

Ko je žalost največja,
postane zamejec pesnik,
ko je pisatelj največji zamejec,
postane politik:
žalosten politik žalostnih časov
v žalostnem zamejstvu.

NAJGLOBLJA ŽALOST JE ZAMEJSKA
ŽALOST.

Žalostni so zamejci,

vsi žalostni so vsi zamejci,
vsi žalostni zamejci so zajci.
Zajci na žaru alla hejslovani,
zajci pohani, špikani, polnjeni,
zajci dušeni na rimski na čin.
V Celovcu si brusijo zobe,
zamejci z brusnicami, hmm ...

Povsod in vsi
so za načelno koeksistenco.
Tudi zamejci koeksistirajo,
od srca žalostno.

Od žalosti postaja zamejec
zamorec.
Črni zamejci so danes v modi,
črno zlato:
vsi jih imajo radi,
tako zagrobno strumne.

K njim zdaj pobožno romajo,
v dolino solz, k rojakom – bratom,
njim zdaj spodbudno kličejo:
neomajni ostanite, kremeniti,
vi svetniki naši, mučeniki!

LATINŠČINA

PROFESORICA: Mateja Počkaj

1) ŠTEVILO UČNIH UR in UVEDENI UČBENIKI

Predvideno število učnih ur latinščine je 4 tedensko za skupnih 132 ur. V letošnjem šolskem letu smo jih doslej opravili 101 (od katerih 69 na daljavo), predvidevam pa še približno 7 ur. Od skupnih 108 ur je bilo približno 15 ur namenjenih preverjanju, tako pisnemu kot ustnemu, simulaciji druge pisne naloge in novega kolokvija. 3 učne ure sem namenila državljanski vzgoji, ki je od letošnjega šolskega leta postala medpredmetna učna vsebina za vse predmete oziroma za predmete, ki jih je določil razredni profesorski zbor.

Uvedeni učbeniki so:

V. Bedendo, *Latinska vadbica in slovnica (2. del)*;

N. Flocchini, P. Guidotti Bacci, N. Pinotti, *Il testo latino*;

G. C. Sannia, *Tacito – Il terribile mistero del cuore umano*;

G. C. Sannia, *Seneca - La saggezza dell'uomo e l'orrore del mondo*;

G. Conte, *Zgodovina latinske književnosti*;

M. Marinčič, *Antična poezija*;

G. Ferraro, *La seconda prova scritta del nuovo Esame di Stato nel Liceo classico*.

2) KLJUČNA VOZLIŠČA IZ LATINŠČINE

Na podlagi strokovne literature, ki je profesorjem zaenkrat na razpolago, sem pripravila seznam ključnih vozlišč zgodovine latinske literature, v skladu z veljavnimi ministrskimi programi.

Cesarska doba:

epika po Vergilijevi dobi

satirična literatura v cesarski dobi

propadanje govornišva in vprašanje vzgoje govornika

odnos zgodovinarjev do cesarstva in cesarjev

pojav latinskega romana

krščanska literatura

3) PRIDOBLJENE KOMPETENCE OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

Dijaki poznajo morfološke in sintaktične zakonitosti latinskega jezika, tako da samostojno analizirajo besedilo po posameznih komponentah; poglobljajo se v književnost cesarske dobe in spoznavajo njene temeljne značilnosti in predstavnike, upoštevajoč zgodovinsko-politično ozadje tistega časa; prepoznavajo osnovne stilistične in vsebinske značilnosti posameznih del različnih avtorjev; razvijejo zmožnost večplastne obravnave latinskih del in jih interpretirajo tudi v širšem zgodovinskem in kulturnem kontekstu; primerjajo kulturne in civilizacijske značilnosti svojega okolja s kulturno-civilizacijskimi pridobitvami grško-rimske antike; razvijajo zavest o svobodi mišljenja ter samostojnost v razmišljanju in delu; razvijajo državljanske kompetence in mehke veščine (npr. organizacijske in komunikacijske sposobnosti, učenje učenja, usklajevanje znanja, avtonomijo).

4) UPORABLJENE DIDAKTIČNE METODE

Pri pouku latinščine se poslužujem naslednjih učnih metod in oblik: ustna razlaga; delo s stavki in z besedili, analiza stavka, razčlemba povedi; prevajanje avtorskih besedil; frontalna razlaga z diskusijo, samostojno in skupinsko delo; delo z računalnikom. Zaradi izredne situacije, povezane s pandemijo Covid-19, je večina letošnjih ur potekala po spletni platformi GoogleMeet.

5) PREVERJANJE ZNANJA IN OCENJEVANJE

Za preverjanje znanja se poslužujem sledečih oblik: ustna spraševanja; pisna preverjanja; šolske naloge; sprotno preverjanje domačega in razrednega dela.

Pri ocenjevanju se držim navodil in sheme, ki jih predvideva šolski vzgojno-izobraževalni načrt naše šole (VIN), torej tabele, navedene v tem dokumentu.

V tem šolskem letu sem opravila 5 šolskih nalog (od teh tri na daljavo) in več ustnih preverjanj.

6) PREDELANI UČNI NAČRT

Zgodnja cesarska doba:

zgodovinsko-politični okvir in splošne značilnosti srebrne dobe;

filozofija – Seneka: življenjepis in literarni opus; Senekov stoiški nauk: pojmovanje sreče, kratkost življenja, *otium*, pojmovanje časa, *virtus* VS. *voluptas*, figura stoiškega modrijana, stoiški samomor, odnos do sužnjev; značilnosti tragedij: lik tirana, *furor* VS. *ratio*. Predelana besedila: gl. točko "Čtivo".

basen – Feder: življenjepis in zbirka basni; živalski svet kot zrcalo človekove družbe, Feder kot glasnik ljudi na robu družbe. Predelana besedila: *Prologus* I, 1 (v originalu); *Lupus et agnus* (v originalu; primerjava z Ezopom in La Fontainom).

epika – Lukan: življenjepis in glavne značilnosti *Pharsalia*; preoblikovanje epske zvrsti, polemika z Vergilijem in antimit Rima; glavni junaki. Predelana besedila: *Pharsalia* V, 722-801 (v prevodu). Epika v času flavijske dinastije.

satira v času principata (njene splošne značilnosti) – Perzij: življenjepis in literarni opus; vloga *indignatio* in pesnika v satirah; sarkazem in invektiva. Predelana besedila: *Saturae* III, 1-8; 58-62 (v originalu). Juvenal – življenjepis in literarni opus; motiv pokvarjenosti družbe; poezija kot ventil za sproščanje ogorčenosti; napadalnost in mizoginija. Predelana besedila: *Saturae* III (odlomek v prevodu); *Saturae* VI (posamezni odlomki v prevodu).

epigram – Marcial: življenjepis in literarni opus; epigram kot zrcalo resničnosti in analiza družbe; realizem; *fulmen in clausula*. Predelana besedila: *Epigrammaton libri* I, 10; III, 52; IV, 69; V, 34; X, 4 (v prevodu).

specialistična literatura – Plinij Starejši: življenjepis in literarni opus; razvoj enciklopedizma; namen in vsebina *Naturalis historia*.

roman – Petronij: življenjepis in značilnosti *Satyricon*; literarna uganka -"Petronijevo" vprašanje; grški VS. latinski roman; vsebina, junaki, jezik in slog. Predelana besedila: *Satyricon* XXVII; LXII; CXI (v originalu); izbor odlomkov na fotokopijah (v prevodu). Apulej – življenjepis in literarni opus; Predelana besedila: *Metamorphoseon libri* I, 1 (v originalu); III, 24-25.1; XI, odlomki (v prevodu); pravljica o Amorju in Psihi (v prevodu).

epistolografija – Plinij Mlajši: življenjepis in literarni opus. Predelana besedila: *Epistulae* VI, 16; X, 96-97 (v prevodu).

govorništvo – Kvintilijan: življenjepis in literarni opus; kriza govorništva v 1. st. n. št.; Kvintilijanov vzgojno-izobraževalni proces bodočega govornika in pomen (javne) šole; lik popolnega govornika; aktualnost Kvintilijanovih didaktično-pedagoških metod. Predelana besedila: *Institutio oratoria* I, 1.1-8; 12-30 (v prevodu); I, 2.4-6 (v originalu).

zgodovinoepisje – Tacit: življenjepis in literarni opus; avtorjev odnos do principata; "idealizacija" barbarov v *Germania*; tehnika risanja likov in tragično zgodovinoepisje v *Historiae* in *Annales*. Predelana besedila: gl. točko "Čtivo". Svetonij – življenjepis in literarni opus; stransko zgodovinoepisje; ustaljenost biografskih kalupov. Predelana besedila: odlomki iz Neronovega življenjepisa (v prevodu); XXXVIII (v prevodu).

Pozna cesarska doba:

krščanska literatura – literarni razvoj in značilnosti; apologeti (omemba Tertulijana, Minucija Feliksa in Komodijana) in obramba krščanske vere; vrhunec krščanske kulture – cerkveni očetje.

Avguštin: življenjepis in literarni opus; introspekcija in psihološka analiza; vprašanje greha; dve državi. Predelana besedila: *Confessiones* I, 12-14; II, 4, 9; III, 1; IV, 1 (v prevodu).

Državlјanska vzgoja:

tehnike sproščanja pred javnim nastopanjem: stres pred javnim nastopanjem in tehnike za spopadanje z njim.

Čtivo:

Seneka, *De brevitae vitae* I, 1-4 (v originalu); *Epistulae ad Lucilium* 41, 1-2; 5; 8 (v originalu); *Epistulae ad Lucilium* 47, 1-5; 10-11 (v originalu); *De vita beata* XVI, 1-3 (v originalu); *De vita beata* (fotokopije posameznih odlomkov v prevodu); *Medea* V, sc. 2-3, 893-1027 (v prevodu).

Plavt, *Amphitruo II*, sc. 2, 830-846; 897-907 (v originalu); *Aulularia* I, sc. 1, 40-66; IV, sc. 9, 713-26 (v originalu). Samostojno branje ene izbrane Plavtove komedije (v prevodu).

Tacit, *Annales* XV, 38; 44 (v prevodu); XV, 62-63 (v originalu); XVI, 17-19 (v originalu); *Germania* 19 (v originalu); *Agricola* 2; 30 (v originalu); *Historiae* V, 5 (v originalu).

GRŠČINA

PROFESORICA: Lidija Rupel

1) ŠTEVILO UČNIH UR in UVEDENI UČBENIKI

Predvideno število učnih ur je 3 tedensko za skupnih 99 ur. V letošnjem šolskem letu smo do 10. 5. 2021 opravili 79 ur, od teh kar 55 ur na daljavo. Do konca šolskega leta bomo imeli še 10-12 ur.

Uvedeni učbeniki so:

F. Bradač, Grška slovnica, M. Conti, Phronemata, G. Ferraro, La seconda prova scritta del nuovo Esame di Stato nel Liceo classico; R. Cantarella, Grška književnost, M. Marinčič, Antična poezija in fotokopirano gradivo.

2) KLJUČNA VOZLIŠČA IZ GRŠČINE

Na podlagi strokovne literature, ki je profesorjem zaenkrat na razpolago, sem pripravila seznam ključnih vozlišč zgodovine grške literature, v skladu z veljavnimi ministrskimi programi:

Helenizem

Helenistična poezija.

Zgodovinopisje.

Grško-rimska doba

Proza v grško-rimski dobi.

Druga sofistika in Lukijan.

Grški roman.

Grško-judovska književnost.

Krščanska književnost (splošno).

3) UPORABLJENE DIDAKTIČNE METODE

Pri pouku grščine se poslužujem naslednjih učnih metod in oblik: ustna razlaga; delo s stavki in z besedili: analiza stavka, razčlemba povedi, prevajanje avtorskih besedil, frontalna razlaga z diskusijo, samostojno in skupinsko delo. Pri pouku literature beremo besedila tudi v prevodu in primerjamo grško literarno ustvarjanje z latinskim.

4) PREVERJANJE ZNANJA IN OCENJEVANJE

Letošnje izredne razmere so pogojevale delo v razredu. Prof. zbor je uvedel tudi v prvem štirimesečju eno samo skupno oceno za pisno in ustno preverjanje.

V tem šolskem letu sem opravila le 4 pisna preverjanja, v glavnem je preverjanje potekalo v ustni obliki. Dijaki so imeli redno domače delo.

Glede ocenjevanja se držim navodil in sheme, ki jo predvideva šolski vzgojno izobraževalni načrt naše šole (V.I.N.) in torej tabele, navedene v tem dokumentu.

5) PREDELANI UČNI NAČRT

Vsebine

Opis helenistične dobe: politična, socialna in kulturna slika.

Helenistična poezija

Glavni elementi nove poetike. Epigramatiki. Antologije: Meleagrov Stefanos, Antologiji Palatina in Planudea.

Kalimah. Življenje in dela.

Apolonij Rodoški: Argonavtike in problem epskega pesništva v dobi helenizma.

Teokrit: Idile.

Poučni in jambski pesniki.

Teksti

Branje epigramov v prevodu.

Teokrit, Čarovnice (Id. 2) - branje v prevodu in analiza besedila.

Vsebine

Zgodovinopisje

Vrste zgodovinopisja v helenistični dobi: racionalno, mimetično, nacionalno zgodovinopisje, življenjepisi Aleksandra Velikega.

Polibij: življenje, Obča zgodovina, pojem anakiklosis, teorija o spreminjanju državnih oblik, pojem idealne ustave.

Filozofija

Epikureizem in stoicizem.

Vsebine

Opis grško-rimske dobe: politična, socialna in kulturna slika.

Manjši avtorji: Dionizij Halikarnaški, Diodor Sicilski, Neznani avtor „O Vzvišenem“, Strabon, Pavzanija, Apijan, Prokopij. Leksikon Suda.

Plutarh: Vzoredni življenjepisi in Moralia.

Grški roman: teorije o izvoru, značilnosti, avtorji in dela.

Judovska in krščanska literatura.

Teksti

Lukijan, Pomenki heter, Krobile in Korina (v prevodu)

Med letom smo obravnavali:

- Evripidovo dramatiko; prebrali smo odlomke iz tragedije Medeja, in sicer verze 214-270; 446-508. Dijaki so prebrali delo v prevodu.
- Aristotel, Politika 2. 9.1269b-1270.
- Ksenofon, Oikonomikos 7.32-37.

Program, ki ga bomo predvidoma predelali po 15. maju:

Vsebine:

Evripid, Medeja v. 509-519.

Ajshil, Sedmerica proti Tebam v.181-190; 230-233.

ITALIJANSKI JEZIKI IN LITERATURA

PROFESORICA: Erika Fornazaric

1) ŠTEVILO UČNIH UR in UVEDENI UČBENIK

Predvideno število učnih ur je 4 tedensko za skupnih 132 ur. V letošnjem šolskem letu smo jih opravili zaenkrat 100, od katerih je približno 15 ur bilo namenjenih preverjanju, tako pisnemu kot ustnemu, simulacijam nove tretje pisne naloge in novega kolokvija. Nekaj ur smo posvetili tudi projektu Noči klasičnih licejev. Polovica ur je potekala na daljavo. O tem ločeno kasneje.

Uvedeni učbenik je *La letteratura ieri, oggi, domani* III. del – dall'Età postunitaria ai giorni nostri, G. Baldi, S. Giusso, M. Razetti, G. Zaccaria; izdala Paravia 2016.

2) UPORABLJENE METODOLOGIJE IN PRIDOBIVANJE KOMPETENC

Dijaki se pri predmetu usposablajo, da bi spoznali glavne tokove evropske literature ter njih odražanje v zgodovini italijanske literature. Spoznavanje bo potekalo predvsem skozi srečanje in poglobljanje v dela pomembnejših italijanskih pesnikov in pisateljev, to v kronološkem zaporedju. Dijaki v zadnjem razredu utrdijo naslednje sposobnosti: berejo in interpretirajo literarna besedila; različna besedila poslušajo in berejo razmišljujoče in kritično; izrazijo svoje doživljanje prebranega: občutja, predstave, mnenja, zaznave; sposobni so razčleniti literarno besedilo: poimenujejo in razčlenijo motivno-tematske in idejne sestavine (temo, motive, idejo, prostor, čas, osebe...); razvijajo zmožnost literarnega branja, ki se kaže v govornih in pisnih ubeseditvah njihove lastne interpretacije in primerjanja literarnih del; sistematično in funkcionalno (z delom na besedilih) spoznavajo literarno teorijo in zgodovino italijanske književnosti; le-to povezujejo z glavnimi tokovi evropske literature; vedno bolj samostojno povzemajo bistvene značilnosti literarnozgodovinskih obdobj in smeri: družbene in kulturnozgodovinske okoliščine, bistveno literarno dogajanje, literarne smeri, zvrsti in vrste znotraj obravnavanih obdobj, pogloblitve posebnosti avtorjev in besedil; literarnozgodovinsko in literarno teoretsko znanje uporabljajo pri interpretaciji besedil, pri njihovih medsebojnih primerjavah ter pri njihovem umeščanju v kulturni in družbenozgodovinski kontekst; širijo literarno in splošno razgledanost s spoznavanjem sodobnega literarnega in kulturnega življenja.

V dijakih še nadalje razvijam sposobnosti avtonomnega branja tako, da sledim razvoju motivacije in osebnega zanimanja do branja; obenem usmerjam dijake k branju postopoma zahtevnejših literarnih besedil, vezanih na obravnavano snov.

Pri pouku se poslužujem naslednjih didaktičnih metod in oblik: dijaki med razlago jemljejo zapiske in jih doma uredijo in dopolnijo. Po njih se učijo. Snov poglobijo in uredijo s pomočjo učbenika in predelane teorije. V razredu uporabljam frontalno metodo, razlagam, skupaj beremo tekste in jih skupno analiziramo oz. o njih debatiramo. Dijaki postavljajo vprašanja in izražajo svoje mnenje in dvome; potom take povratne informacije snov nadgradim ali poenostavim glede na sposobnost razredne skupnosti. Dijaki vodeno ali samostojno analizirajo besedila, njihovo strukturo in značilne stilne in retorične elemente; formulirajo motivirane in logične komentarje o prebranem besedilu; sintetizirajo in povzamejo bistvo besedila; navedejo glavne podatke iz besedila; pogloblitve posebnosti avtorja in njegovega

dela. Skupno z dijaki nakažemo pot literature od antike do danes, njen pomen za družbo, za posameznika, za najstnika, za odraslo osebo.

Pouk bogatimo s pomočjo spleta in DVDjev v zvezi s snovjo; literarno dogajanje povežemo tudi z zgodovino umetnosti. Dijaki redno zahajajo v italijansko gledališče. Nekatera gledališka dela gledamo na DVDju, npr. *Il giuoco delle parti*, L. Pirandello.

Glede pridobivanja prečnih kompetenc (bivšega dela ob učenju), v tem razredu dijaki niso sledili posebnim projektom, ki naj bi povezovali predmet in delo ob učenju; nekateri dijaki so sicer opravljali svojo ure v italijanskem ambientu in tako krepili svoje znanje jezika.

O izobraževanju na daljavo ločeno kasneje.

3) OCENJEVALNI KRITERIJI

Za preverjanje znanja se poslužujem sledečih oblik: ustna spraševanja; pisna preverjanja; šolske naloge (oblike so lahko različne in vedno po dogovoru: npr. strnjena obravnava snovi ali pa kratki odgovori na vprašanja odprtega tipa); dijake usposabljam za novo tretjo pisno nalogo; sprotno preverjanje domačega in razrednega dela; deklamacija in recitacija. Pisno poglobljanje v snov v obliki eseja ali tematskega spisa; domače delo po sistemu vprašanje – odgovor; sheme prebranega čtiva.

Glede ocenjevanja se držim navodil in sheme, ki jo predvideva šolski vzgojno izobraževalni načrt naše šole (V.I.N.) in torej tabele, navedene v tem dokumentu.

V tem šolskem letu sem opravila 5 pisnih preverjanj in mnoga ustna preverjanja. Dijaki so imeli redno domače delo. Ocenjevanje in vrednotenje dela je bilo potrebno seveda spremeniti zaradi izobraževanja na daljavo: o tem ločeno kasneje.

4) PREDELANE UČNE VSEBINE

GIACOMO LEOPARDI

VSEBINE:

G.Leopardi e il suo ruolo nello sviluppo della poesia italiana moderna; fasi del pensiero e del pessimismo; aspetti filosofici; topos letterari: il vago e l'indefinito.

TEKSTI:

Dai Canti: Infinito, La sera del dì di festa; A Silvia; Ultimo canto di Saffo; La quiete dopo la tempesta; Il sabato del villaggio; Il passero solitario; A se stesso;

Canto notturno di un pastore errante dell'Asia; La ginestra;

Dalle Operette Morali: Dialogo della Natura e di un Islandese; Cantico del Gallo Silvestre; Dialogo di un venditore di almanacchi.

MANZONI E LA LETTERATURA RISORGIMENTALE

VSEBINE:

Caratteristiche del Romanticismo nordico europeo e differenze con l'Italia; l'eroe romantico; Manzoni "romantico" ed il suo ruolo nello sviluppo della lingua; la lirica risorgimentale e patriottica; nascita del romanzo storico e sviluppo della tragedia.

TEKSTI:

G. Mameli, *Inno*

A. Manzoni, *Adelchi*, coro dell'atto III°; *Il cinque maggio*; **Introduzione a I promessi sposi**

IL VERISMO

VSEBINE:

Caratteristiche del Verismo – differenze con il naturalismo e con il realismo;
Verga romanziere;

TEKSTI:

G.Verga, **Rosso Malpelo**; *La roba*; **I Malavoglia** ovvero *Mastro don Gesualdo*.

LA POESIA A CAVALLO TRA '800 E '900

VSEBINE:

La scapigliatura;
G.Carducci – innovazione della lirica carducciana.
Crepuscolarismo;
Futurismo e futurismi, Avanguardie;

TEKSTI:

A.Boito, *Lezione d'anatomia*;
G.Carducci, *San Martino*; *Pianto antico*; *Il bove*; *Davanti San Guido*.
G.Gozzano, *La signorina Felicita*; *Il salotto di nonna*
Speranza; *Invernale*
C.Govoni, *Il palombaro*
F.T.Marinetti, *Manifesto del futurismo*, *Bombardamento*;

IL DECADENTISMO

VSEBINE:

Gabriele D'Annunzio: il ruolo politico e quello letterario; Il mito del superuomo; L'esteta e il vate; il panismo dell'Alcyone;
Giovanni Pascoli decadente; La poetica del fanciullino; i simboli e le novità linguistiche; La visione politica.

Luigi Pirandello e il teatro contemporaneo; La crisi dell'uomo moderno; Il teatro nel teatro; il relativismo; l'umorismo; la maschera e la trappola;

TEKSTI:

G.D'annunzio, **Meriggio**, *La sera fiesolana*, *La pioggia nel pineto*;
Consolazione; *Pastori*; Il ritratto di Andrea Sperelli da *Il piacere*;

G.Pascoli, *Novembre*, **X agosto**, *La siepe*, *Il gelsomino notturno*, *La digitale purpurea*, *L'assiuolo*, *L'uccellino del freddo*; *Italy*; *La grande proletaria si è mossa*.

L.Pirandello; *Ciaula scopre la luna*, *La patente*, *La giara*; ogled predstav **Il giuoco delle parti** in **Enrico IV**, branje *Uno, nessuno, centomila*.

LA LETTERATURA TRIESTINA

VSEBINE:

Svevo: L'influsso della psicanalisi sulla letteratura triestina; L'inetto e la malattia nella letteratura sveviana.

TEKSTI:

I.Svevo, **La coscienza di Zeno**

L'ERMETISMO E IL DOPOGUERRA

VSEBINE:

L'ermetismo come fenomeno letterario. Il correlativo oggettivo. La pregnanza semantica. Dichiarazioni di poetica.

TEKSTI:

G.Ungaretti, *In memoria, Veglia, Fratelli, Sono una creatura, I fiumi, San Martino del Carso, Commiato, Mattina, Soldati, La madre, Il dolore (odlomki), Non gridate più.*

Program, ki ga bomo predvidoma predelali do konca pouka:

TEKSTI:

Saba: le principali caratteristiche del Canzoniere;

U.Saba, *da Il Canzoniere: A mia moglie, La capra, Trieste, Città vecchia; Tre vie; Mio padre è stato per me l'assassino, Ed amai nuovamente;*

E.Montale, *Non chiederci la parola, Merigiare pallido e assorto, Spesso il male di vivere ho incontrato, Il sogno del prigioniero, Ho sceso, dandoti il braccio;*

S.Quasimodo, *Ed è subito sera; Alle fronde dei salici;*

5) POTEK IZOBRAŽEVANJA NA DALJAVO

Z dijaki smo imeli redno didaktiko na daljavo; vse ure so bile s prižgano kamero, dijaki so imeli kamero vedno vklopljeno in so vseskozi sodelovali. Nisem šla v nobeno eksperimentalno didaktiko, delovalo je, kot bi bili v razredu. Ponavljali smo ustno in utrjevali predelano snov; v kratkem bomo začeli s specifičnim ponavljanjem za maturo. Uporabljali smo Google Classroom, tako smo poenotili sistem dela z ostalimi predmeti. Ocenila bom vložen trud, sodelovanje, povezovanje snovi med delom v razredu, osebno poglobljanje v snov, medpredmetno povezovanje in oddane literarne analize.

6) KLJUČNA VOZLIŠČA IZ ITALIJANSKE LITERATURE

Na podlagi strokovne literature, ki je profesorjem zaenkrat na razpolago, sem pripravila seznam ključnih vozlišč zgodovine italijanske literature, v skladu z veljavnimi ministrskimi programi:

Leopardi: fasi del pensiero e del pessimismo; visione filosofica; teoria del vago e dell'indefinito; aspetto linguistico; la Natura ed i paesaggi;

Caratteristiche della poesia risorgimentale;

Manzoni: nascita della lingua italiana moderna; caratteristiche del romanzo storico; provvida sventura;

Verismo: caratteristiche e peculiarità del Verismo; questione naturalista;

Verga: questione meridionale; questione linguistica; romanzo corale;

La Scapigliatura: caratteristiche del movimento;

Crepuscolari: caratteristiche del movimento;

Futurismo: caratteristiche del movimento; interventismo;
Decadentismo: caratteristiche del movimento; figura dell'inetto; incomunicabilità; colonialismo; interventismo; nascita della pubblicità, del cinema;
D'Annunzio: ruolo politico; l'esteta; il vate; mito del superuomo; il panismo; l'inetto dei romanzi dannunziani;
Pascoli: simbolismo; innovazione linguistica; tematiche decadenti e vicenda biografica; poetica del fanciullino; visione politica;
Pirandello: teatro nel teatro; incomunicabilità; relativismo; umorismo; maschere; trappole; pessimismo;
Caratteristiche letteratura triestina;
Svevo: psicanalisi; l'inetto; la malattia; nascita del romanzo moderno; questione linguistica; la Trieste dell'epoca;
Saba: la poesia onesta; Trieste protagonista del Canzoniere; la tematica ebraica; la vicenda biografica;
Ermetismo: caratteristiche;
Ungaretti: Prima guerra mondiale; percorso poetico; caratteristiche stilistiche;
Montale: correlativo oggettivo; simbolismo; pessimismo;
Quasimodo: simbolismo;

Evidentirani naslovi so predlagani teksti za kolokvij.

UČNI PREDMET: ANGLEŠČINA**PROFESOR: ELENA BRAINI**

Predvideno število učnih ur je 3 ure tedensko za skupnih 99 ur. Do 15. maja je bilo izvedenih 78 ur.

V letošnjem šolskem letu je pouk potekal izmenično, v prisotnosti in na daljavo, glede na izredne razmere vezane na omejitvene ukrepe zaradi pandemije COVIDA-19.

Tudi v obdobjih pouka popolnoma na daljavo sem se z dijaki srečevala trikrat tedensko po Google Meetu.

KOMPETENCE:	<p>Študij tujega jezika in kulture mora potekati vzdolž dveh med seboj povezanih temeljnih osi: razvoj jezikovno-sporazumevalnih kompetenc in razvoj vedenj in znanj o kulturnem svetu ciljnega jezika. Končni cilj licejske poti je bil doseči znanje na B2 (tudi C1) višji ravni Skupnega evropskega referenčnega okvira za jezike.</p> <p>V ta namen dijakinja in dijaki so pridobivali/razvijali zmožnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumevanja pisnih in govornih besedil vezanih na teme tako osebnega kot šolskega življenja (socialno, literarno, umetniško področje), - produkcije pisanih in govornih besedil za sporočanje dogodkov, opisovanje situacij, argumentiranje in podpiranje mnenj, - sodelovanja v pogovoru na način, ki ustreza sogovorniku in situaciji, - analize in interpretacije kulturnih pojavov držav, v katerih se govori ciljni jezik, s posebno pozornostjo na teme, ki so sorodne več predmetom. <p>Dijaki/Dijakinje so poglobljali tudi kulturne vidike jezika (zgodovinske, socialne, literarne in umetniške) s posebnim poudarkom na probleme in jezike, ki so tipični za moderno in sodobno dobo.</p> <p>Analizirali in primerjali so literarna besedila iz različnih jezikov in kultur, razumeli in tolmačili kulturne dosežke različnih tipov /vrst in zvrsti, o aktualnih temah, filmu, glasbi, umetnosti; uporabljali nove tehnologije za pisanje raziskav, poglobljanje vsebin nejezikovne narave, ustvarjalno izražanje in komunikacijo s tujimi govorniki.</p> <p>Pouk književnosti je temeljil na branju in razumevanju leposlovnega besedila; šolska obravnava in interpretacija le-tega je vodila dijake v celostno razumevanje besedila v vseh njegovih razsežnostih, t.j. v poznavanje jezikovne, kompozicijske in pomenske strukture besedila ter upoštevanje socio-kulturnega okolja le-tega oz. umestitve obravnavanega besedila v avtorjevo ustvarjalno delo in kulturno zgodovinsko obdobje in književno tradicijo ciljnega jezika.</p> <p>Projekti:</p> <p>Sodelovanje (en dijak) pri projektu Obermun - Model United Nations, pri katerem so dijaki morali napisati resolucijo in jo zagovarjati v obliki formalnega govora (po primeru Organizacije združenih narodov).</p>
OBRAVNAVANE VSEBINE:	<p>iz učbenika PERFORMER 2: The Nineteenth Century in Britain and America</p> <p>Specification 8: THE ROMANTIC SPIRIT</p> <p><u>History:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - The Napoleonic Wars

Literature:

- Is it romantic; Emotion vs Reason
- William Wordsworth and nature (*Daffodils*)
- S. T. Coleridge and sublime nature (*The Rime of the Ancient Mariner*)
- Lord Byron and the stormy ocean (*Apostrophe to the Ocean*)
- John Keats and unchanging nature (*Ode on a Grecian Urn*)
- P.B. Shelley and the free spirit of nature (*Ode to the West Wind*)
- Jane Austen and the theme of love (*Pride and Prejudice: Darcy proposes to Elizabeth*)

Specification 9: THE NEW FRONTIER

History:

- Manifest Destiny, The question of Slavery, Civil War, Abraham Lincoln

Literature:

- W. Whitman (*O Captain! My Captain*) – comparing literature: Carducci, *Alla morte di G. Mazzini*
- H. Melville and Moby-Dick: an American epic (*Moby Dick*)
- E. Hemingway (*The Old Man and the Sea: The Marlin*)

Cultural issues:

- The beginning of an American Identity

Specification 10: COMING OF AGE

History:

- Queen Victoria's Reign

Literature:

- The Victorian Novel
- C. Dickens and children (*Hard Times: The definition of a horse, Oliver Twist: Oliver wants some more*)
- Charlotte Bronte (*Jane Eyre: Punishment*)

Society:

- Life in Victorian Town
- The theme of education

Specification 11: A TWO-FACED REALITY

History:

- British Empire and its trading routes
- Charles Darwin and evolution

Literature:

- Aestheticism
- The Dandy
- Oscar Wilde: the brilliant artist and the dandy (*The Picture of Dorian Gray: I would give my soul*)

Specification 12: LOOKING FOR A NEW LIFE

Literature:

- Social realism: class consciousness in American Literature
- American regional realism
- Mark Twain: a regional writer (*The Adventures of Huckleberry Finn: Huck's doubt*)

	<p>iz učbenika PERFORMER 3: The Twentieth Century and the Present</p> <p>Specification 13: THE DRUMS OF WAR <u>History:</u> - The Edwardian Age, - Securing the vote for women - World Wars 1 and 2, Remembrance Day - The Irish War of Independence</p> <p><u>Literature:</u> - Modern Poetry: tradition and experimentation - The War Poets - W.B. Yeats and Irish nationalism (<i>Easter 1916</i>) - T.S. Eliot and the alienation of modern man (<i>The Waste Land: The Burial of the Dead</i>)</p> <p>Specification 14: THE GREAT WATERSHED <u>Culture:</u> - A deep cultural crisis - Freud and the psyche</p> <p><u>Literature:</u> - Modernism and The Modernist Spirit - The Modern Novel - Joseph Conrad and imperialism (<i>Heart of Darkness: The Chain-gang</i>) - James Joyce: a modernist writer (<i>Dubliners: Eveline, The Dead – Gabriel's Epiphany; Ulysses: The funeral</i>) - Virginia Woolf and 'moments of being' (<i>Mrs Dalloway: Clarissa and Septimus</i>); <i>Moments of being: one moment in time</i></p> <p>Specification 16: A NEW WORLD ORDER <u>Literature:</u> - George Orwell and political dystopia (<i>Animal Farm, 1984</i>)</p> <p>Državljska vzgoja: Human Rights</p>
<p>VEŠČINE</p>	<p>Dijaki obvladajo vse štiri veščine (poslušanje, branje, pisno in ustno sporazumevanje) na nivoju SEJO B2/C1</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slušno razumevanje: dijak razume daljše govorjenje in predavanja in je sposoben slediti celo bolj zahtevnim pogovorom, pod pogojem, da je tema dovolj splošna. Razume precej televizijskih poročil in oddaj o aktualnih zadevah. Razume večino filmov v standardnem jeziku. - Bralno razumevanje: dijak razume dolga zahtevna besedila z veliko podatki, pa tudi literarna besedila ter zaznava slogovno različnost. Razume strokovne članke in daljša tehnična navodila. - Govorno sporazumevanje: dijak se je sposoben precej tekoče in spontano izražati, tako da se brez večjih težav sporazumeva z rojenimi govorniki. Lahko se vključi v razprave o splošnih temah in z utemeljitvami zagovarja svoje stališče. - Govorno sporočanje: jasno zna opisati mnogo stvari s področij, ki

	<p>ga zanimajo in tudi z literarnega področja. Razložiti zna svoj pogled na določen problem in podati prednosti in pomanjkljivosti različnih možnosti, povezati tematske točke, razviti in poudariti posamezne vidike ter napraviti ustrezen zaključek. Zna povedati informacije in svoje mnenje o predelani književnosti, kritično razmišljati o predelanih socialnih in ekonomskih temah vezane tudi na državljansko vzgojo.</p> <p>- Pisno sporočanje: dijak zna pisati povezana besedila v zvezi s splošnimi temami ali temami s področja osebnega zanimanja pa tudi literarnimi temami. Obširneje izrazi svoja stališča v pismih, esejih ali sporočilih v prepričljivem in osebnem slogu.</p>
<p>METODOLOGIJE :</p>	<p>Pri pouku sem dijake redno vključevala v dejavnosti sporazumevalnega tipa, ob katerih so razvijali jezikovne spretnosti in učne sposobnosti v različnih situacijah.</p> <p>Dijaki so se učili jezika operativno ob izpolnjevanju specifičnih nalog in ga podoživljali kot sredstvo sporazumevanja in ne kot cilj učenja. Delo v razredu se je odvijalo v tujem jeziku.</p> <p>Učne ure so bile vedno kombiniranega tipa in pouk je ob frontalni (še posebno med urami na daljavo) in individualni metodi potekal tudi ob skupinskih oblikah dela, predvsem s poudarkom na slušnem razumevanju in ustnem sporočanju. Posluževali smo se jezikovnega laboratorija.</p> <p>Pouk književnosti v tujem jeziku je temeljil na šolskem branju, obravnavi, razumevanju in interpretaciji leposlovnega besedila, v vseh njegovih razsežnostih, in sicer poznavanje jezikovne, kompozicijske in pomenske strukture besedila ter upoštevanje socio-kulturnega okolja oz. umestitve obravnavanega besedila v avtorjevo ustvarjalno delo in kulturno zgodovinsko obdobje in književno tradicijo ciljnega jezika.</p>
<p>OCENJEVALNI KRITERIJI:</p>	<p>Preverjanje znanja je obsegalo tako pisno kot ustno preverjanje (še posebno v obdobjih pouka na daljavo). Ustno preverjanje je potekalo v obliki krajših ali daljših odgovorov na vprašanja ter preko predstavitev, primerjav, pogovorov: pisno preverjanje pa je zajemalo vodene ali svobodnejše pisne sestavke ter krajša ali daljša vprašanja.</p> <p>Med učenjem na daljavo so se kriteriji ocenjevanja delno spremenili: ocene odražajo tudi sodelovanje pri dejavnostih na daljavo, odzivnost posameznih dijakov in rednost opravljanja ter kakovost domačega dela na daljavo.</p> <p>Enotni kriteriji ocenjevanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 dijak odklanja profesorjevo preverjanje, ne odgovarja na zastavljena vprašanja in/ali odda bel list 2 dijakov odgovor kaže popolno nepoznavanje obdelanih vsebin 3 dijaki ne pozna vsebin, zamenjuje pojme, podaja zmedeno 4 dijakovo znanje kaže globoke vrzeli, ki mu onemogočajo dograjevanje učnih vsebin, podajanje je neurejeno 5 dijak le delno pozna učne vsebine, oziroma jih mnemonično podaja, znanja ne more uporabljati pri svojem delu, 6 dijak pozna vsebine, pri podajanju ni samostojen, izraža se

	<p>preprosto 7 dijak obvlada obdelane vsebine in jih zna urejeno pojasniti, in razložiti, izraža se pravilno in ustrezno 8 dijak zanesljivo obvlada učne vsebine in jih logično povezuje in razvija, podajanje je samostojno in tekoče 9 dijak brezhibno obvlada učne vsebine, zna vnašati podatke tudi drugih področij znanja in jih kritično presoja 10 dijak brezhibno obvlada učne vsebine, zna vnašati podatke tudi drugih področij znanja, samostojno vrednoti, zastavlja si nova vprašanja</p>
<p>UČBENIKI IN DIDAKTIČNO GRADIVO / UČNI PRIPOMOČKI:</p>	<p>ENGLISH GRAMMAR IN USE, Third edition, Cambridge University Press Spiazzi, Tavella, Layton: PERFORMER – <i>CULTURE & LITERATURE 2</i> - The Nineteenth Century in Britain and America, Zanichelli BO 2012, Spiazzi, Tavella, Layton: PERFORMER – <i>CULTURE & LITERATURE 3</i> – The Twentieth Century and the Present, Lingue Zanichelli BO 2012, Audiovizuelna in tehnološka sredstva. . Občasne preslikave iz drugih učbenikov, filmi, videoposnetki in powerpoint predstavitve</p>

FILOZOFIJA IN ZGODOVINA

Predmetni profesor: Veronica Marta Brecelj

Predmet: filozofija

1. Število učnih ur in učno gradivo

Število tedenskih učnih ur je tri, letno obsega pouk filozofije približno 90 ur. V letošnjem šolskem letu smo zaradi ukrepov za omejevanje širjenja koronavirusa polovico ur opravili v obliki izobraževanja na daljavo.

Pri pouku filozofije pogrešamo ustrezen učbenik oziroma priročnik, ki bi dijakinjam in dijakom omogočal samostojen vpogled v filozofsko problematiko. Za vsakega filozofa oziroma filozofinjo sem pripravila didaktično gradivo, to je monografije, ki zajemajo splošen prikaz filozofskega nauka, poglobitev nekaterih vprašanj in ustrezna berila. Pri pripravi gradiva sem se opirala na izvirna dela obravnavanih filozofov in na sodobno, slovensko in italijansko filozofsko kritiko ter literaturo.

2. Ključna pojmovna vozlišča oz. stičišča med tematikami in vsebinami pri filozofiji

Na podlagi razpoložljive strokovne literature navajam seznam ključnih pojmovnih vozlišč oz. stičišč med obravnavanimi vsebinami v skladu z ministrskimi smernicami in programi:

- Odnos med filozofijo in znanostjo: Hegel, Marx, Schopenhauer, Nietzsche in Bergson.
- Pojmovanje zgodovine: Hegel, Marx, Schopenhauer in Nietzsche.
- Pojmovanje dela: delo kot prva življenjska potreba, odtujeno delo; Hegel, Marx, Arendt.
- Vloga umetnosti: Schopenhauer, Nietzsche, Bergson in Freud.
- Etika, politika in svoboda.
- Totalitarizem in demokracija: Hannah Arendt in totalitarizmi v 20. stoletju.
- Zavest in spomin: Bergson in Freud.

3. Metode in oblike učenja

Pri pouku filozofije sem se posluževala frontalne oblike dela, filozofske tematike pa sem pogosto zastavila tudi problemsko, tako da so dijakinji in dijak v razgovoru samostojno izpostavili ključne teme oz. problematike obravnavanega filozofa ali filozofskega obdobja. V splošnem so pokazali zanimanje za predmet in posegali v šolsko delo s samostojnimi, kritičnimi ter izvirnimi razmišljanji.

4. Preverjanje in ocenjevanje

Za preverjanje in ocenjevanje znanja sem se posluževala bodisi pisnih nalog bodisi ustnega spraševanja. Napisali so vrsto razmišljanj o posameznih filozofskih vprašanjih ali filozofih.

Pri ocenjevanju sem upoštevala splošne kriterije ocenjevanja, ki jih je po skupnem sklepu sprejel ves profesorski zbor, kar bi specifično za ta predmet lahko formulirala takole:

Zadosten uspeh: dijak/inja je dojel/a in usvojil/a osrednja filozofska pojmovanja in izrazje obravnavanih filozofov. Dober uspeh: dijak/inja je zanesljivo usvojil/a učni program,

nekatera poglavja je še posebno poglobil/a. Prav dober uspeh: dijak/inja je učni program dojel/a in usvojil/a poglobljeno, vsebine zna nazorno in ustrezno podajati. Odličen uspeh: dijak/inja je razvil/a vse svoje zmožnosti za učenje predmeta, vsebine pozna natančno, podaja jih izčrpno in izvirno; povsem obvlada strokovno izrazje.

5. Predelane vsebine

Georg Wilhelm Friedrich Hegel: obravnavano delo – *Fenomenologija duha*.

Nov poskus sistematične filozofije. Osrednje postavke Heglove filozofije: duh, dialektika in trostopenjski razvoj duha. Pojmovanje zgodovine. Subjektivni, objektivni in absolutni duh. Stopnje in figure zavesti v *Fenomenologiji duha*.

Karl Marx: oris osrednjih del.

Pojmovanje zgodovine: dialektični materializem (predelava Heglove dialektike), razredni boj, osrednje zgodovinske faze. Odnos med gospodarsko strukturo (gradnjo) in kulturo (nadgradnjo). Človekova narava in odtujeno delo: odtujitev in samoodtujitev. Kritika kapitalizma.

Arthur Schopenhauer: obravnavano delo – *Svet kot volja in predstava*.

Predelava Kantove filozofije. Opustitev kriticizma in nova utemeljitev metafizike: resničnost kot iracionalna volja. Pesimizem. Estetika in etika kot poskus osvoboditve navezanosti na voljo. Vpliv staroindijske filozofije.

Friedrich Nietzsche: obravnava osrednjih del s posebnim poudarkom na *Rojstvo tragedije iz duha glasbe*.

Nietzschejeva filozofija kot prelomnica v zgodovini zahodne misli. Umetnost in resnica: apolonični in dionizični element, vprašanje dekadence in novo pojmovanje grštva; smrt tragedije in uveljavitev sokratizma. Kritika znanosti in morale. Morala gospodarjev in morala sužnjev. Tri teme iz zrelega opusa: večno vračanje enakega, volja do moči in čezčlovek.

Henri Bergson: oris osrednjih del.

Utemeljitev novega pojmovanja zavesti in časa. Zavest kot trajanje in vloga spomina. Znanstveni ali oprostorjeni čas in človekovo doživljanje časa kot trajanja. Ustvarjalna evolucija in intuicija.

Sigmund Freud: oris osrednjih del.

Psihoanaliza kot terapija in teorija osebnosti. Odkritje nezavednega. Načelo realnosti in načelo ugodja. Interpretacija sanj in njihova vloga. Funkcije in delovanje osebnostnih struktur: ida, ega in super-ega.

Hannah Arendt: oris osrednjih del s posebnim poudarkom na delo *Izvori totalitarizma*.

Vprašanje nastanka totalitarizma (stremljenje po brezmejni oblasti, imperializem in rasizem) in njegove značilnosti (nova organizacija množic, propaganda in teror). Odnos med filozofijo in politiko: vprašanje svobode. *Vita activa*: človek se uresničuje v dejavnem življenju – delo, proizvodnja in politično delovanje.

Predmet: zgodovina

1. Število učnih ur, učbeniki in učno gradivo

Število tedenskih učnih ur je tri, letno obsega pouk zgodovine približno 90 ur. V letošnjem šolskem letu smo zaradi ukrepov za omejevanje širjenja koronavirusa polovico ur opravili v obliki izobraževanja na daljavo.

Tudi pri pouku zgodovine pogrešamo ustrezen učbenik oziroma priročnik, ki bi dijakinjam in dijakom omogočal samostojen vpogled v zgodovinsko dogajanje.

Poglavja zgodovine Slovencev sem obravnavala po učbeniku: A.N. Kern, D. Nečak, B. Repe, *Naše stoletje*, Ljubljana 1997. Po istem učbeniku smo delno predelali tudi poglavja o zgodovini med vojnama. Za ostala poglavja pa sem pripravila didaktično gradivo in se pri tem opirala na sodobno slovensko in italijansko zgodovinsko literaturo, še zlasti na učbenik: Giardina, Sabbatucci, Vidotto, *Il manuale 3 – Dal 1900 ad oggi*, Laterza, Torino 1998.

2. Ključna pojmovna vozlišča oz. stičišča med tematikami in vsebinami pri zgodovini

Na podlagi razpoložljive strokovne literature navajam seznam ključnih pojmovnih vozlišč oz. stičišč med obravnavanimi vsebinami v skladu z ministrskimi smernicami in programi:

- Pojav imperializma in kolonializma: rasizem, izkoriščanje, prehod iz revščine v nerazvitost.
- Množica: vprašanje identitete in uistosmerjanja, množične stranke, volilna pravica, ženska enakopravnost, delavska gibanja.
- Nacionalizem in antisemitizem.
- Revolucija, državni udar.
- Totalitarizmi, diktature, odporniška gibanja.

3. Metode in oblike učenja

Zaradi obsežnosti programa sem se pri pouku zgodovine posluževala frontalne oblike dela. To mi je omogočalo sistematično obravnavo vsebin in nazorno prikazovanje posameznih obdobj. Dijakinji in dijak so v splošnem pokazali zanimanje za predmet in pri pouku aktivno sodelovali.

4. Preverjanje in ocenjevanje

Znanje sem preverjala in ocenjevala s pisnimi nalogami in ustnim spraševanjem. Pri ocenjevanju sem upoštevala splošne kriterije ocenjevanja, ki jih je po skupnem sklepu sprejel ves profesorski zbor, kar bi specifično za zgodovino veljalo lahko po sledečih obrazcih:

Zadosten uspeh: dijak/inja je učni program dojel/a v glavnih obrisih in pozna osnovno strokovno izrazje. Dober uspeh: dijak/inja je učni program usvojil/a in poglobil/a nekatere vsebine; pozna strokovno izrazje. Prav dober uspeh: dijak/inja je učni program dojel/a in usvojil/a poglobljeno, vsebine zna nazorno in ustrezno podajati. Odličen uspeh: dijak/inja je razvil/a vse svoje zmožnosti za učenje predmeta; vsebine pozna natančno, podaja jih izčrpno; povsem obvlada strokovno izrazje.

5. Predelane vsebine

Imperializem in kolonializem

Prikaz gospodarskih interesov in politično-ideoloških motivacij. Razdelitev Afrike in Azije med evropske velesile.

Nastajanje množične družbe

Opredelitev pojma množica v zgodovinopisju. Gospodarstvo, kultura in politika se prilagajajo množicam. Gospodarstvo: nove oblike dela v tovarnah, mehanizacija, racionalizacija in serijska proizvodnja; kultura: obvezna osnovnošolska izobrazba; politika in politične pravice. Delavsko gibanje: Prva in Druga internacionala. Delovanje katoličanov, papež Leon XIII. in enciklika *Rerum novarum*. Novi nacionalizem in pojavljanje rasizma.

Evropa na prelomu stoletja

Nastajanje novih zavezništav (nova geopolitična ravnovesja). Francija in Dreyfusova afera (porast nacionalizma in antisemitizma). Avstro-Ogrska in nacionalno vprašanje (trializem).

Slovenci pred prvo svetovno vojno

Oris osrednjih političnih programov katoličanov, liberalcev in socialdemokratov.

Prva svetovna vojna

Vzroki in povod. Od atentata v Sarajevu do evropskega spopada. Stanje v Italiji: nevtralnost in poznejši vstop v vojno. Soška fronta. Kronološki pregled dogajanja. Zadnji leti vojne, ameriški poseg in Wilsonov program. Mirovne pogodbe in nov politični zemljevid Evrope. Slovenci med prvo svetovno vojno.

Ruska revolucija

Februarska in oktobrska revolucija. Boljševiška diktatura in državljanska vojna. Nastanek Tretje internacionale. Gospodarstvo, družba in kultura med revolucijo.

Povojna Italija in vzpon fašizma

Gospodarstvo in politično življenje v povojni Italiji: delovanje socialistov in katoličanov; Mussolinijeva ustanovitev gibanja *Fasci di combattimento*. Pohod na Rim. Matteottijev umor in začetek diktature.

Slovenci med vojnama

Nove meje v državi SHS: boj za meje – koroški plebiscit in pogajanja na zahodni meji do podpisa Rapalske pogodbe. Fašizem in Slovenci – prikaz Primorske pod fašizmom.

Povojna Nemčija in vzpon nacizma

Weimarska Nemčija in zasedba Porurja. Nacistična ideologija. Hitlerjev prevzem oblasti, vzpostavitev diktature in totalitarne države. Judje in šoa.

Svet med svetovnjima vojnama

Velika gospodarska kriza. Socializem v Sovjetski zvezi – stalinizem: plansko gospodarstvo (petletke) in Stalinova tiranija. Španska državljanska vojna.

Druga svetovna vojna

Kronološki pregled dogajanja: napad na Poljsko; vojna v zahodni Evropi; učvrstitev zavezništva med silami Osi; višek držav Osi in prelomno leto 1942; Italija izločena iz vojne; odprtje druge fronte v Evropi; vojna na Daljnem vzhodu; konec vojne. Odporniška gibanja in Šoa.

Državljska vzgoja

V okviru pouka filozofije in zgodovine je steklo medpredmetno poučevanje državljanske vzgoje, kot ga predvideva državni zakon 20. avgusta 2019, št. 92. Obravnavali smo Ustavo Republike Italije in spoznavali temeljne institucije Evropske unije ter izvedli dva projekta, in sicer Da ne bi pozabili (ob Dnevu spomina) in Enakopravnost in solidarnost.

Ustava Republike Italije: 2. junij 1946 in izvolitev ustavodajne skupščine; *definicija ustave* (pravna država, delitev oblasti, enakost državljanov); *značilnosti ustave:* besedilo je zapisano, trdo ali togo, programsko, izglasovano; ustava je sad pogajanja, izraz demokratičnosti in pluralizma. *Temeljna načela* (republika, ljudska vrhovnost, demokracija, pravica in dolžnost do dela, enakopravnost, zaščita manjšin, laičnost države in odnos do RKC, svoboda veroizpovedi, kulturni razvoj, pravica do pribežališča, odklanjanje vojne, podpiranje miru in pravičnosti med narodi); *Pravice in dolžnosti državljanov* (izbrani člani), *Ureditev republike* (oris delovanja zakonodajne, izvršne in sodne oblasti, vloga predsednika republike).

Evropska unija: oris temeljnih institucij in simbolov Evropske unije.

Projekt: Da ne bi pozabili

Namen projekta: Z ozaveščanjem in izobraževanjem krepimo spomin na žrtve enega najhujših genocidov v zgodovini – na šoa; s spoznavanjem polpretekle zgodovine se zoperstavljamo vsem poskusom zanikanja in izkrivljanja grozot holokavsta. Obenem se spominjamo tudi na druge žrtve nacifašistične diktature.

Državljske veščine: strpnost, spoštovanje temeljnih človekovih pravic, občutek pripadnosti skupnosti, občutek individualnega prispevka in vključenosti v politično skupnost.

Mehke veščine: avtonomija, komunikacijske sposobnosti, samoiniciativnost, sposobnost dela v skupini, točnost, usklajevanje različnih oblik znanja.

Opis projekta: Zaradi objektivnih razlogov smo se različne profesorice in profesorji iz trienija odločili, da bomo obeležili Dan spomina s pripravo kratkega videoposnetka z besedili iz del Borisa Pahorja in Prima Levija ter izbranih zapisov ter grafičnih izdelkov dijakinj in dijakov vseh smeri. Pri sestavi besedil so sodelovali tudi dijakinji in dijak 5. klasičnega liceja. Ob tem smo se na to tematiko osredotočili tudi s predavanjem profesorja Renata Podberšiča z naslovom Judje – od diskriminacije do holokavsta.

Projekt: Enakopravnost in solidarnost

Namen projekta: Z ozaveščanjem in izobraževanjem kritično spremljamo in presojava, koliko je naša družba demokratična in strpna; v kolikšni meri skrbi za varnost in enakopravnost vseh svojih članic in članov ter si prizadeva za medsebojno spoštovanje in solidarnost.

Državljske veščine: strpnost, spoštovanje temeljnih človekovih pravic, občutek pripadnosti skupnosti, občutek individualnega prispevka in vključenosti v politično skupnost.

Mehke veščine: avtonomija, komunikacijske sposobnosti, samoiniciativnost, sposobnost dela v skupini, točnost, usklajevanje različnih oblik znanja.

Opis projekta: po preučevanju temeljnih pravic in vrednot Ustave Republike Italije ter institucij Evropske unije smo se zaustavili pri incidentu v Ankari, ko je ob sprejemu pri

turškem predsedniku Erdoganu zmanjkal stol za predsednico Evropske komisije Ursulo von der Leyen, da bi preverili, v kolikšni meri so dijakinja in dijak razvili svoje sposobnosti aktivnega in odgovornega državljanstva. Projekt je predvideval sestavo in objavo krajšega razmišljanja.

UČNI PREDMET: MATEMATIKA
PROFESOR: SARA SUPERINA

MODULI	OPERATIVNI CILJI
Modul 1 Stožnice	
1a) Definicija krožnice, elipse, parabole in hiperbole ter njih lastnosti. 1b) Tangente na grafe. 1c) Medsebojne lege. 1č) Reševanje sistemov druge in višje stopnje.	Spoznati in preoblikovati enačbe stožnic, jih narisati v PKS, določati njih presečišča in enačbe tangent nanje.
Modul 2 Kotne funkcije	
2a) Razširitev pojma kota; definicija kotnih funkcij v trigonometričnem krogu 2b) Osnovne in izpeljane zveze za kotne funkcije 2c) Kotne funkcije komplementarnih in suplementarnih kotov ter kotov, ki se razlikujejo za 90° oziroma 180° 2č) Redukcija kotov na 1. oktant 2d) Adicijski izreki; kotne funkcije dvojnih kotov in polovičnih kotov	Risati poljubne kote v ravnini. Opredeliti kotne funkcije v trigonometričnem krogu. Zreducirati kote na prvi oktant z uporabo obrazcev oziroma vrednosti za znane kote. Določiti kotne funkcije dvojnih in polovičnih kotov s pomočjo obrazcev.
Modul 3 Diagrami kotnih funkcij	
3a) Lastnosti kotnih funkcij (posebej periodičnost in sodost oziroma lihost) 3b) Risanje grafov kotnih funkcij s pomočjo trigonometričnega kroga 3c) Krožne funkcije	Risati in opisati grafe osnovnih in zahtevnejših kotnih funkcij.
Modul 4 Trigonometrične enačbe	
4a) Trigonometrične identitete 4b) Osnovne trigonometrične enačbe 4c) Kvadratne trigonometrične in enačbe poljubne stopnje 4č) Reševanje enačb z uporabo znanih obrazcev	Dokazovati trigonometrične identitete s pomočjo znanih obrazcev. Rešiti poljubne trigonometrične enačbe.
Modul 5 Funkcije	
5a) Definicija funkcije, definicijskega območja in zaloge vrednosti ter lastnosti funkcij (naraščanje oz. padanje, sodost oz. lihost, periodičnost, omejenost, bijektivnost, zveznost). 5b) Definicija asimptot. 5c) Linearne in potenčne funkcije, polinomi, eksponentne in logaritemske funkcije, racionalne funkcije, trigonometrične funkcije. 5č) Nasprotne, obratne, sestavljene in inverzne funkcije.	Določiti definicijsko območje in zalogo vrednosti funkcij. Opisati in dokazati lastnosti funkcij ter skicirati ustrezne grafe.

Po 15.5.2021:

Modul 6 Limita in odvod	
6a) Limita funkcije in pravila za računanje z limitami. 6b) Zveznost funkcij. 6c) Definicija odvoda in njegov geometrijski pomen.	Spoznati pojem limite. Doumeti pojem zvezne funkcije. Osvojiti pojem odvoda.

Predvideno število tedenskih učnih ur je 2, kar znaša 59 ur letno. Glede na izredne okoliščine to število se je v glavnem ohranilo, čeprav je velika večina teh stekla na daljavo, zaradi česar se je tudi njihova dolžina bistveno skrčila

Pri podajanju snovi uporabljam v glavnem frontalno metodo in pa t.i. interaktivno, saj skušam vedno dijake privedi do samostojnega razmišljanja in do primerjav z lastnimi izkušnjami povezanimi z vsakdanjim življenjem.

Pri pouku se poslužujem, poleg osebnih zapiskov in predvidenih papirnatih učbenikov (Rugelj, Šparovec, Kavka, Pavljíč: Spatium novum, Šparovec, Kavka, Pavljíč, Rugelj: Tempus novus) tudi prosto dostopnih digitalnih in spletnih strani, ki nudijo tudi dodatne vaje za utrjevanje (npr. openprof).

Obravnavanju vsakega zaključenega sklopa je sledilo preverjanje bodisi v pisni obliki s kratkimi odgovori na vprašanja, kakor tudi ustno.

Kriteriji ocenjevanja se v glavnem ujemajo s tistimi, ki jih je osnoval profesorski zbor.

UČNI PREDMET: FIZIKA
PROFESOR: SARA SUPERINA

MODULI	OPERATIVNI CILJI
Modul 1 Ponavljanje: Navor sile	
1a) Navor oziroma vrtilni moment. 1b) Pogoj za mehansko ravnovesje. 1c) Težišče.	Ponazoriti in reševati vaje za mehansko ravnovesje.
Modul 2 Delo in energija	
2a) Delo sile. 2b) Delo pri vrtenju in delo tlaka. 2c) Kinetična, potencialna, prožnostna oz. mehanska energija in njih ohranitev. 2č) Moč.	Opredeliti (s povezavo na vsakdanjo izkušnjo) delo sile, energijo, vrste energije in moč. Reševati vaje z uporabo sledečih formul: $A = Fx \cos \alpha$, $E_{kin} = \frac{1}{2}mv^2$, $E_{pot} = mgh$, $E_{prož} = Fx$, $P = F/t$
Modul 3 Mehanske lastnosti snovi	
3a) Agregatna stanja; gostota in specifična teža. 3b) Molekularna zgradba snovi: atomska enota mase, atomska in molekulska masa; mol in Avogadrovo število.	Opredeliti agregatna stanja in njih značilnosti. Določiti za dano količino snovi število kilomolov, molekul in delež posameznega elementa v spojini.
Modul 4 Temperatura	
4a) Temperatura. Temperaturne lestvice: Celzijeve, Reaumurjeve, Fahrenheitova in Kelvinova. Absolutna ničla. 4b) Plinska enačba in plinski zakoni. 4c) Termično raztezanje teles: koeficient linearnega in prostorninskega termičnega raztezanja.	Opredeliti (s povezavo na vsakdanjo izkušnjo) temperaturo, različne lestvice (pretvarjanje), absolutno ničlo, termično raztezanje, idealni plin, in plinsko enačbo v različnih oblikah. Risati grafe za plinske zakone ter reševati naloge z uporabo le-teh. Reševati vaje z uporabo sledečih formul $\Delta l = \alpha l_0 \Delta T$, $\Delta V = \beta V_0 \Delta T$, $pV/T = \text{konst.}$
Modul 5 Toplota	
5a) Toplota in termično ravnotežje. Specifična toplota snovi. Kalorimeter. Razširjanje toplote: prevajanje, konvekcija in izžarevanje. 5b) Fazne spremembe snovi: taljenje in izparevanje, strjevanje in zgoščanje, izhlapevanje; sublimacija 5c) Energijski zakon termodinamike.	Opredeliti (s povezavo na vsakdanjo izkušnjo) toploto, fazne spremembe, delovanje toplotnih strojev ter širjenje toplote. Izračunati temperaturo termičnega ravnotežja v raznih situacijah. Reševati vaje z uporabo sledečih formul: $Q = m c \Delta T$, $Q = q_i m$, $Q = q_t m$, $Q = \eta H m$. Uporabiti energijski zakon termodinamike.

Po 15.5.2021:

Modul 6 Nihanje

4a) Nihanje (harmonično): frekvenca, amplituda, nihajni čas hitrost in pospešek. Opredeliti (s povezavo na vsakdanjo izkušnjo) nihanje ter povezane fizikalne količine: frekvenco, amplitudo, nihajni čas, hitrost in pospešek.

Predvideno število tedenskih učnih ur je 2, kar znaša 59 ur letno. Glede na izredne okoliščine to število se je v glavnem ohranilo, čeprav je velika večina teh stekla na daljavo, zaradi česar se je tudi njihova dolžina bistveno skrčila

Pri podajanju snovi uporabljam v glavnem frontalno metodo in pa t.i. interaktivno, saj skušam vedno dijake privedi do samostojnega razmišljanja in do primerjav z lastnimi izkušnjami povezanimi z vsakdanjim življenjem.

Pri pouku se v glavnem poslužujem dveh vrst učbenikov: predpisanega papirnatega (Kladnik: Energija, toplota, zvok, svetloba) in prosto dostopnih digitalnih. Uporabljam pa še osebno izdelane fileje z dodatnimi vajami ter računalniške programe oziroma spletne strani, ki nudijo tudi dodatne vaje za utrjevanje (npr. openprof).

Obravnavanju vsakega zaključenega sklopa je sledilo preverjanje bodisi v pisni obliki s kratkimi odgovori na vprašanja, kakor tudi ustno.

Kriteriji ocenjevanja se v glavnem ujemajo s tistimi, ki jih je osnoval profesorski zbor.

PREDMET: NARAVOSLOVJE

PROFESOR: ZORKA DANIELI

1) ŠTEVILO UČNIH UR in UVEDENI UČBENIK

Predvideno število učnih ur je: **2 tedensko** za skupnih **66 ur**.

V letošnjem šolskem letu smo zaradi korona razmer opravili del učnih ur v prisotnosti, del na daljavo. Na daljavo je bilo opravljenih do današnjega dne 32 lekcij, v prisotnosti pa 19.

Primerne učbenika za predmet ni, zato smo pri pouku v glavnem uporabljali sledeče uvedene učbenike:

Campbell, Reece: Biologija 2 - Zgradba in delovanje organizmov, Mohorjeva založba Celovec

izbrana poglavja: **T. Greenwood: Biologija, Delovni zvezek za biologijo za gimnazije, Zal. Modrijan (NOVA IZDAJA)**

Sama sem pripravila precej didaktičnega gradiva.

Med poukom sem uporabljala tudi šolske didaktične modele, videoposnetke, računalniške simulacije, programe za pametne telefone itd.

2) UPORABLJENE DIDAKTIČNE METODE

Delo v razredu je v glavnem potekalo obliki v frontalne razlage z diskusijo, večkrat tudi v obliki dela v dvojicah, samostojnega ali sodelovalnega učenja. Dijaki so nekaj didaktičnega materiala tudi sami izdelali. Žal laboratorijskega dela nismo uspeli izvesti zaradi izrednih razmer.

Da bi povečala motivacijo in omogočila lažje razumevanje snovi, sem redno uporabljala metode multimedijske prezentacije, demonstracije krajših videoposnetkov, računalniških simulacij in programov za pametne telefone.

3) KLJUČNA VOZLIŠČA IZ NARAVOSLOVJA

Na podlagi strokovne literature, ki je profesorjem zaenkrat na razpolago, navajam seznam ključnih vozlišč iz **naravoslovja**, v skladu z veljavnimi ministrskimi programi: znanost in tehnologija, snov, spremembe, procesi, raznolikost, odnosi, modeli in teorije, človek in narava, zdravje.

4) PREVERJANJE ZNANJA IN OCENJEVANJE

Za preverjanje znanja sem se posluževala sledečih oblik:

kontrolk na primer v obliki strnjene obravnava snovi, kratkih odgovorov na vprašanja odprtega tipa, vprašanja izbirnega tipa;

ustnega spraševanja;

sprotnega ustnega preverjanja, sprotne domačega in razrednega dela.

Pri ocenjevanju sem upoštevala poznavanje učnih vsebin in ustreznost podajanja z uporabo primerne strokovne izrazja, sposobnost samostojnega sklepanja in postavljanja hipotez, povezovanje posameznih poglavij, v določenih primerih tudi uporabo formul oziroma grafičnih prikazov, pa tudi sposobnost samostojnega reševanja danih problemov in utemeljevanje lastnih izbir.

V obdobju izobraževanja na daljavo, sem upoštevala še naslednje kriterije:

- sodelovanje pri dejavnostih na daljavo,
- odzivnost posameznih dijakov,
- kakovost dela na daljavo posameznih dijakov,

- razvijanje sposobnosti, spretnosti in znanj posameznika.

Dijaki so bili ocenjeni v skladu s skupnimi kriteriji, ki jih je profesorski zbor potrdil za šolsko leto 2020-2021.

5) PREDELANI UČNI NAČRT

<i>Predelane teme</i>
ANATOMIJA
Modul 1: Od enoceličnosti do mnogoceličnosti
Od enoceličarjev do mnogoceličarjev Organizacijski nivoji mnogoceličarjev. Živalska tkiva
Modul 2: Spolno in nespolno razmnoževanje
Nespolno razmnoževanje Spolno razmnoževanje Življenjski ciklusi spolnega in nespolnega razmnoževanja. Razmnoževanje človeka in zgradba spolovil.
Modul 3: Rast in razvoj osebkov
Razvoj od zigote do odrasle živali Oploditev in zgodnji razvoj pri človeku. Nosečnost in porod Prenatalna diagnostika Kontracepcija in preventiva
Modul 4: Sprejemanje snovi in energije
Hranilne snovi Prebava hrane pri živalih in človeku Prebavila pri živalih in človeku Absorpcija snovi iz zemlje in zraka pri kopenskih rastlinah Dihanje in dihalna pri živalih Primeri bolezni prebavil in dihal ter preventiva
Modul 5: Transport snovi v organizmu
Obtočila in njihov pomen, odprt in zaprt krvožilni sistem. Obtočila vretenčarjev in človeka, zgradba in funkcija žil. Sestava in pomen krvi. Krvne skupine. Limfatični sistem Prirojena imunost, vnetje. Antigeni in protitelesa. Aktivna in pasivna imunizacija. Zavračanje tujih in lastnih tkiv Primeri bolezni obtočil in preventiva.
Modul 6: Izločanje odvečnih snovi
Osmoregulacija in uravnavanje sprejemanja in izločanja vode in raztopljenih snovi Zgradba izločal. Ledvice sesalcev in nastanek seča v nefronu sesalcev. Okvara ledvic in dializa
Modul 7: Hormoni
Delovanje hormonov kot signalne molekule. Vzdrževanje homeostaze s primeri (uravnavanje koncentracije kalcija v krvi, ravnovesja vode v telesu in koncentracije krvnega sladkorja)

Endokrine žleze in njihovi hormoni (hipotalamusa, hipofize, ščitnice, nadledvične žleze, obščitnice, trebušne slinavke in spolnih žlez)

Modul 8: Vzdražnost in čutila

Zgradba in delovanje živčne celice, pojem mirovnega membranskega in akcijskega potenciala, prevajanje signala. sinapsa.

Vrste čutilnih celice in spreminjanje energijo dražljaja v vzburjenje

Čutila za ravnotežje in sluh, zgradba človeškega ušesa.

Čutila za vid pri nekaterih nevretenčarjih, zgradba in delovanje očesa vretenčarjev, predvsem pri človeku.

Čutila za voh in okus pri človeku.

Program, ki ga bomo predvidoma predelali do konca pouka:

Modul 9: Živčevje

Zgradba živčevja (nevroni in oporne celice).

Živčevje vretenčarjev, možgani in hrbtenjača, periferni živčni sistem in centralni živčni sistem. Zgradba človeških možganov in naloge posameznih predelov

Med šolskim letom smo uspeli izvesti sledečo načrtovano pobudo kjer so dijaki so imeli možnost udeležbe predavanja preko spletne povezave:

- 17.marca 2020 - UniVax Day, predavanja posvečena delovanju imunskega sistema, cepiv in pomenu cepljenja.
- 20.maja 2020: predavanje prof. Petra Suhadolca o potresih.

PREDMET:
PREDMETNI PROFESOR:

ZGODOVINA UMETNOSTI
JASNA MERKU'

1. UČNE VSEBINE

Predelane teme	Uporabljeni čas
1. Konec 19. stoletja	
Impresionizem v Franciji in na Slovenskem (Monet, Impresija ob vzhajajočem soncu)	3 ure
Postimpresionizem	1 uri
Secesija	1 ur
2. Avantgarda	
Splošne značilnosti avantgarde	2 uri
Fauvizem	2 uri
Kubizem (Picasso: Avignonske gospodične, Guernika)	2 uri
Futurizem (Balla, Boccioni, Depero)	2 uri
Ekspresionizem (Modri jezdec, Most)	2 uri
Nadrealizem (Dalí, Magritte)	1 ura
Abstraktizem (Kandinski, Mondrian, Malevich)	2 uri
Dadaizem (Duchamp, Man Ray)	2 uri
Konstruktivizem (Černigoj)	2 uri
3. Tematske obravnave	
Umetnost in psihoanaliza: Nathan, Timmel, Sofianopulo Umobolnica pri sv. Ivanu Stendhalov sindrom Paolo Crepet: Note o melanholiji (esej)	6 ur
Ženska in umetnost v 20. stoletju Frida Kahlo, Marina Abramović Peggy Guggenheim in zbirateljstvo; Art Addict (2016), ogled filma	6 ur
Film in avantgarda: Andaluzijski pes, Destiny, Anemic cinema	1 ura
Umetnost med obema vojnama	2 uri
Umetnost in totalitarizem	2 uri
Umetnost po vojni	2 uri
Šestdeseta leta: Evropa/optical art in Amerika/pop art Marko Pogačnik, NŠK, Irwin	2 uri
Popart in opticalart: umetnost v šestdesetih letih	2 uri
Državlјanska vzgoja	
Kulturne in okoljske dobrine	3 ure
Ohranjevanje kulturnih dobrin	3 ure
Beneški bienale, zgodovina, struktura, pomen	4 ure
Projekt DEKD skupaj z NŠK, 100 let Narodnega doma, razstava	2 ure
Skupno število ur	57 ur
Predvidene teme, predelane po 15. maju	
Arhitektura 20. stoletja: organska in funkcionalizem: Fabiani in Plečnik	4 ure
Razvoj Designa v 20. stol.	2 uri
Skupno število predvidenih ur	6 ur

Povezava z drugimi predmeti	
Slovenščina: impresionizem, ekspresionizem, konstruktivizem (Černigoj)	medpredmetna obravnava
Italijanščina: futurizem	medpredmetna obravnava

2. ZNANJE, KOMPETENCE IN SPOSOBNOSTI, KI SO JIH DIJAKI DOSEGLI

Obravnavali smo razvoj moderne in avantgardo upoštevajoč kronološki razvoj, s posebnim ozirom na oris okoliščin, ki so botrovale nastanku posameznih izmov. Ob ogledih slikovnih primerov smo prepoznavali vsebinska in oblikovna izhodišča ter spoznavali nekatere bolj značilne mojstre evropske moderne umetnosti in posebej slovenskih umetnikov. Urili smo interpretacijo likovnega dela z ozirom na prikazani motiv, uporabljeno tehniko in prepoznavanje posameznih slogov na osnovi vsebine in pristopa v prikazu. Razen tega smo nekatere izbrane tematske sklope obravnavali celovito in v medpredmetni povezavi. Preko ogledov razstav so dijaki gojili stik s teritorijem in njegovo kulturno dediščino.

3. UČNE METODE

Pri pouku sem uporabljala frontalno in individualno učno obliko, med metodami pa predvsem vodeni razgovor in demonstracijo slikovnega gradiva.

4. DIDAKTIČNA SREDSTVA IN PRIPOMOČKI

Dijakom sem sproti posredovala fotokopije iz različnih učbenikov in knjig. Posluževali smo se svetovnega spleta, si ogledovali filme, dvd-je, interaktivne cd-je na mojstre moderne ter se posluževali uporabnega materiala iz šolske likovne zbirke. Dijakom sem pripravila slikovne predstavitve in vsebinske izvlečke tudi v digitalni obliki ločeno po tematskih sklopih.

5. TIPOLOGIJE IN KRITERIJI OCENJEVANJA PISNIH NALOG. KRITERIJI OCENJEVANJA PRI USTNEM PREVERJANJU.

Pri preverjanju znanja sem upoštevala poznavanje vsebin, urejeno podajanje v strokovnem jeziku, sposobnost smiselnega povezovanja in kritičnega presojanja. Znanje sem preverjala ustno in s pomočjo pisnih testov. Občasno so dijaki raziskovali delo posameznih likovnih umetnikov ter se nato vadili v ustnem podajanju vsebin.

ŠPORTNA - TELESNA VZGOJA

predmetni profesor: Marko Kalc

A) PREDELANE TEORETIČNE VSEBINE

Vzdržljivost Splošna definicija vzdržljivosti.

Zdravstveni vidiki telesne dejavnosti

Pomen aerobnih dejavnosti za zdravje (tudi z ozirom na letošnjo prakso pohodništva med urami t.v.)

Bolezni sodobne družbe:

- arteroskleroza
- sladkorna bolezen: *nekateri prehrambeni vidiki:*
- *lastnosti hranil*
- *glikemni indeks*
- *uravnavanje homeostaze glukoze*
- osteoporoza
- čezmerna telesna teža in debelost ter indeks telesne mase

DOPING V ŠPORTU IN V SODOBNI DRUŽBI

B) METODE UČENJA:

Frontalna metoda
Delo na daljavo

C) NAČINI IN KRITERIJI OCENJEVANJA:

Ocena iz pouka športne vzgoje upošteva:

KRITERIJI

- Sredstva za ocenjevanje
- Metoda ocenjevanja
- Osnovne PM sposobnosti
- Motorični testi
- Ocenjevanje glede na normative (1-10)
- Osnovno tehnično znanje
- Opisna ocena
- Točkovanje (1-10) glej tabelo v u.n.
- Odstotek prisotnosti
- Primerjava zv % /
- Teorija tšv
- Test, poročila
- Ocenjevanje (točkovanje)
- Posebne zasluge
- Sodelovanje in morebitni uspehi na Dijaškem prvenstvu, itd.
- Posebni primeri (v slučaju težkih poškodb ali dolgotrajne odsotnosti)
- Krajše seminarske naloge na specifične teme športne vzgoje, posebne naloge, itd
- Kot za TŠV

POUK KATOLIŠKEGA VEROUKA
Poučevala Maria Elena Agostini

UČNE VSEBINE PO MODULIH V PETEM RAZREDU

MODUL in didaktične enote	Učne metode, pripomočki in sredstva	Povezava z drugimi predmeti	Št.ur
Odgovornost posameznika v družbi -moje mesto v družbi - postmoderna družba - demokracija - vest - moralna zavest	- frontalni pouk in pouk na daljavo - osebno raziskovanje - spletne strani - filmi - knjige -Sveto pismo	- zgodovina - slovenščina - filozofija -italjanščina	10
Etična vprašanja - uvod v etiko - sprejemanje sebe - sprejemanje drugega - odgovorno odločanje	- pouk na daljavo - uporaba spletnih strani - kratki filmi, - vloge - razmnoženo gradivo	- sociologija - psihologija	6
Družbeno-etična vprašanja - družbeni nauk Cerkev - kristjani v družbi - globalizacija - ekologija - nasilje, - kristjani: sorodnosti in razlike	- frontalni pouk - spletne strani - članki iz časopisov - knjige	- zgodovina - sociologija - filozofija	8
Zakon in družina - pomen družine - odgovorno starševstvo	- frontalni pouk - spletne strani - cerkveni dokumenti - osebno raziskovanje - časopisi	- naravoslovje - sociologija - psihologija	6

Vzgojno izobraževalni cilji predmeta ali kompetenc	Pouk verouka v petem razredu omogoča dijakom, da razvijajo pozitiven odnos do sočloveka in človeškega življenja v vseh razsežnostih. Še posebej dijaki v tem
--	--

	<p>letniku poglobljajo problematiko osebne odgovornosti posameznika v družbi, bioetična vprašanja, pripravo na zakon in družinsko življenje .</p>
<p>Ključne državljanske kompetence</p>	<p>V sodelovanju z drugimi predmeti pouk verouka v petem razredu omogoča dijakom, da razvijejo izostren čut odgovornosti v etičnih odločitvah, ko gre za vprašanje življenja in smrti in tudi odnosa do okolja in družbe. V njih naj bi se izostril pogled na odgovorno pripravo na zakon in družinsko življenje ter čut odgovornosti za graditev miru med seboj in v širši družbi.</p>
<p>Oblike in kriteriji preverjanja ter ocenjevanja znanja in kompetenc</p>	<p>Pridobljeno znanje preverjamo preko sodelovanja, občasno s tematskimi spisi. Upoštevamo tudi sposobnost logičnega mišljenja.</p>